

15 minut pro EKONOMIKU & BYZNYS

Milovice vs. elektrárna

Přineseme práci, říká investor. Nevěříme, shodují se místní

» REPORTÁŽ str. 4-5

Kam pro finance

Banky nerozlišují kvalitu firem, říká šéfka faktoringové společnosti Jana Němečková

» ROZHOVOR str. 16-17

DAVID KLIMEŠ: PAST NA TRAFIKANTY. A NA PŘÍŠTÍ VLÁDU

Komentář str. 18

ČÍSLO 570

» UDÁLOSTI 2/3 » TÉMA 4/5 » BYZNYS 6/11 » ZAHRANIČÍ 14/15 » SPORT 23/24

> dnes v listu

> jednou větou

> Databáze zaměstnání za 120 milionů korun

Hospodářská komora vybuduje informační systém pro zaměstnavatele, stát za to zaplatí přes sto milionů. str. 2

> Transgas Net zvažuje vstup na Ukrajinu

Český operátor RWE Transgas Net zvažuje vstup do konsorcia, které by mělo modernizovat a spravovat plynovody na Ukrajině. str. 8

> Spořitelna chce, aby OP Prostějov dál vyráběl

Česká spořitelna navrhuje, aby se oděvní firma v platební neschopnosti reorganizovala a zachovala produkci. str. 9

STŘEDOEVROPSKÉ AKCIE

▼ PX (CZ)	1 143	-0,97 %
▼ ATX (AT)	2 502	-2,55 %
▼ BUX (HU)	20 862	-2,88 %
▼ DAX (DE)	5 604	-1,48 %
▼ WIG20 (PL)	2 240	-1,20 %

KURZY ČNB • str. 12

CZK/EUR
25,795
-0,16 %

CZK/USD
19,000
-0,53 %

Splátkové firmy se stahují, Santander končí

Tereza Zavadilová | Praha

Byznys splátkových firem v Česku se propadá. Jednou z posledních obětí je velký poskytovatel půjček, společnost Santander Consumer Finance, jejíž vlastníci rozhodli o utlumení byznysu v Česku.

Firma už neposkytuje žádné úvěry, podle informací deníku E15 s výjimkou financování pro zastoupení Nissanu.

V Česku bude Santander podle svého vyjádření spravovat jen existující úvěrové portfolio.

Na celém trhu splátkových firem dochází k přelévání sil. O čtyřicet procent loni klesl objem nově uzavřených úvěrů GE Money Multiservis. Ta mimo jiné ukončila spolupráci na financování nákupů s některými obchodními řetězci, podle zjištění E15 například s prodejcem nábytků Sconto či některými elektroprodej-

nami. O čtyřicet procent klesl také objem nových úvěrů GE Money Auto.

Z přeskupování pozic ale těží jiní hráči. Nárůst nových úvěrů loni z desítky největších firem zaznamenaly dvě společnosti, Essox ze skupiny Komerční banky a Škofin. Ten výrazně navýšil ve svém portfoliu objem úvěrů na auta na úkor leasingu. Podle jednatelky firmy Jiřiny Tapsíkové podíl úvěrů vzrostl ze 43 procent

v roce 2008 na 73 procent loni. „Zájem o úvěrové financování v loňském roce pozitivně ovlivnila možnost odpočtu DPH pro všechny osobní automobily platná od dubna,“ dodala.

Jedničkou na trhu spotřebitelských úvěrů je Cetelem, dvojkou Home Credit, který v žebříčku loni přeskočil Multiservis, i když oběma zmíněným firmám také loni objem nových obchodů klesl.

Pokračování » **BYZNYS** str. 10

Ruští turisté zanevřeli na Česko

3:52 ОТ ЛЕТ DEPARTURES					
акомпания	Рейс	Время	Аэропорт	Время	Примечание
не	Flight	Time	From	Latest	Remarks
	3T 880	13:40	ГЯНДЖА	13:58	Ожидается
	J2 880	13:40	ПРАГА	13:58	Задержан
	R2 9540	13:55	ШАРМ ЭЛЬ ШЕЙХ	13:55	Ожидается
	IZ 311	13:55	ТЕЛЬ-АВИВ	13:55	Ожидается
	EK 133	14:00	ДУБАЙ	14:24	Ожидается
	LX 1336	14:05	ВЕНЕЦА		

Jiří Michal | Praha

O dvě miliardy korun přišlo loni Česko kvůli menšímu počtu ruských turistů, tvrdí předseda Asociace cestovních kanceláří Viliam Sivka.

Rusů loni přijelo do Česka o dvacet procent méně než předchozí rok. Podle minis-

terstva zahraničí loni žádalo o vízum 185 tisíc Rusů, zatímco rok předtím to bylo 230 tisíc.

Pro Česko je jejich úbytek obzvláště citelný, Rusové totiž patří mezi nejvíce utrácající turisty. „Ruská klientela patří v současné době k nejmovitější,“ tvrdí Sivka.

Ruský turista podle něj tráví v Česku v průměru dlouhých šest dní a utratí denně kolem 3800 korun. Průměr na jednoho zahraničního návštěvníka se přitom v roce 2008 pohyboval kolem 2500 korun.

Na výrazném poklesu zájmu Rusů navštívit republiku

má podle Sivky vliv krize, ale také obstrukce ze strany českých úřadů. V Rusku se totiž na vyřizování víz začala podílet takzvaná vízová centra v rukou soukromých podnikatelů. Důsledkem je prodloužení doby vyřizování víz a jejich prodražení.

Pokračování » **BYZNYS** str. 6

Modrý vysavač versus knedlíky

A pak že to nejde! Cameronův hit Avatar se s velkou pravděpodobností stane prvním filmem, který v novodobých dějinách vytáhne Čechům z peněženek více než 200 milionů korun jenom za lístky do kina. Aktuální skóre činí 180 milionů korun a přes 1,1 milionu diváků. Zájem neopadá. Vlasy si rvou všichni producenti, kteří nasadili své snímky v prosinci, lednu nebo únoru (i březen je velmi nejistý). Žádná šance, všechny peníze vysává obří modrý vysavač. Viz tristní návštěva snímků Kawasakiho růže, Na svatého Valentýna nebo Lítám v tom. Ostatně o 170 tisících lidech, kteří viděli Sherlocka Holmese, se říká, že to jsou ti, kdo se nedostali na Avata- ra. Avšak pozor, za několik hodin se na modráky vyřítí české knedlíky v podobě nově Troškovy řachandy Doktor od jezera hrachů. Smrtící kombinace Švandrlíka, režiséra dobré nálady, roz- hulákané Holubové a české pivní randy by si dokázala poradit s lecčím, troufnu si říci, že hravě složí k zemi i Burtonovu Alenku v říši divů. Uspěje však v souboji s naspedovanými avatary? Bude to zajímavý test integri- ty národa. Aleš Borovan

Registr povolání přijde na 120 milionů

V tendru uspěla Hospodářská komora a Svaz průmyslu

► VZDĚLÁVÁNÍ

Pavel Otto | Praha

Vytvoření zcela nového systému celoživotního a dalšího vzdělávání – takzvané Národní soustavy kvalifikací – přijde v příštích pěti letech na rovných 120 milionů korun.

Podle informačního systému o veřejných zakázkách ho vybuduje Hospodářská komora a Svaz průmyslu společně s dalšími institucemi. „Tuto

financuje ho Evropská unie. O tom, že bude stát více než sto milionů, se však dosud nevědělo.

Pokud si lidé chtějí udržet zaměstnání nebo získat novou práci, již nevystačí s tím, co se kdysi naučili ve škole. „Průmysl i služby se rychle mění, některá odvětví prakticky zanikají nebo se přemísťují jinam, rostou nároky na lidi pracující ve službách. Krize tyto procesy ještě urychlila,“ zdůraznil Weber.

„Takto kvalitně připravená soustava kvalifikací si klade za cíl přitáhnout ročně desítky tisíc zájemců o zkoušku. Firmy se však budou muset naučit s novými certifikáty pracovat a akceptovat takto získané kvalifikace,“ zdůraznil mluvčí komory.

Právě Hospodářská komora vydala v loňském roce nejvíce osvědčení o získání dílčí kvalifikace. Celkem udělila 352 ze všech 701 certifikátů. Dílčí kvalifikace jsou podle viceprezidenta komory Zdeňka Somra pružnou odpovědí na požadavky trhu práce. Předpokládá se, že jejich význam bude narůstat.

Dílčí kvalifikace totiž představuje vykonání zkoušky, která předčí svou hodnotou kvalifikaci dokladovanou výučním listem nebo maturitou získanou před mnoha lety. Pro některé obory navíc neexistují školy, takže dílčí kvalifikace jsou jediným způsobem, jak znalosti a dovednosti ověřit. Kvalifikační a hodnotící standardy zkoušek se tvoří profesními svazy a zaměstnavateli.

„Otáčíme systém vzdělávání, který tady přetrvává od dob Marie Terezie. K tomu potřebujeme vytrvalost a optimismus,“ konstatoval viceprezident Somr.

325

certifikátů o získání dílčí kvalifikace, kterých bylo v loňském roce celkově 701, vydala Hospodářská komora

zakázku ministerstva školství jsme získali v rámci otevřeného výběrového řízení,“ potvrdil mluvčí komory Štefan Weber. Podle něho se nebudou nakupovat počítače ani stavět nové budovy, ale tisíce firem získají informace které jim trvale zjednoduší a zlevní nalézání kvalifikované pracovní síly.

Výbudování nového systému je zakotveno v příslušném zákoně z roku 2006 a spolu-

V průběhu příštích pěti let vznikne registr, jenž bude obsahovat přes tisíc povolání, která český trh práce skutečně potřebuje. „Díky tomu se každý může dozvědět, kam je vhodné směřovat svůj profesní rozvoj, aby našel pracovní uplatnění,“ prohlásil Weber.

V databázi bude i podrobný popis jednotlivých dovedností a také zkoušek, které budou muset žadatelé absolvovat.

Jak pokračovat. Předseda Poslanecké sněmovny Miloslav Vlček (vlevo) a místopředseda Vojtěch Filip na „premiérské“ schůzce o tom, jak bude sněmovna dál jednat

Sněmovna: J ednat, a bez předbíhání

Praha | Sněmovna projedná 10. a 17. března během řádné schůze asi patnáct návrhů podporovaných vládou. Žádná ze stran, které mají vlastní poslanecký klub, těmto návrhům při jednání nepředradí jiný učením listem nebo maturitou získanou před mnoha lety. Pro některé obory navíc neexistují školy, takže dílčí kvalifikace jsou jediným způsobem, jak znalosti a dovednosti ověřit. Kvalifikační a hodnotící standardy zkoušek se tvoří profesními svazy a zaměstnavateli.

„Otáčíme systém vzdělávání, který tady přetrvává od dob Marie Terezie. K tomu potřebujeme vytrvalost a optimismus,“ konstatoval viceprezident Somr.

může sněmovna učinit do květnových parlamentních voleb. Obecnou dohodu o práci sněmovny v posledních třech měsících jejího funkčního období se ale uzavřít nepodařilo, politici se shodli pouze na jednorázové podpoře některých opatření, s nimiž souhlasí vláda.

ČSSD chce podle předsedy Jiřího Paroubka nadále usilovat o schválení svých návrhů, a to buď na řádné schůzi mimo 10. a 17. března, nebo na některé ze schůzí mimořádných. Sociální demokraté usilují například o zrušení zdravotnických poplatků a vyplacení třináctých důchodu, ale také o zavedení progresivní daně. ODS stále hodlá schválení těchto bodů zabránit. >čtk

Na pořadu v tomto týdnu

Zvýšení mateřské na loňskou úroveň, která by rozpočet zatížila dalšími 1,5 miliardy korun, má dnes ve sněmovně velkou šanci na schválení. ODS totiž zřejmě nebude jednání o tomto bodu blokovat. Procedurální spory levice a pravice se ale dají očekávat na čtvrté mimořádné schůzi sněmovny. V pátek by pak sněmovna mohla rozhodnout o zrušení pojistných stropů u sociálního pojištění. <

Pět hodin. Tak dlouho potrvá pondělní stávka dopraváků

Prokop Havel | Praha

V pondělí se opět na mnoha místech v Česku zastaví doprava. Odborový svaz dopravy se totiž rozhodl, že kvůli vyššímu zdanění zaměstnaneckých výhod vyhlásí stávku. Oznámil to šéf Federace stroj- vědců Jindřich Hlas s tím, že stávka proběhne od čtvrté do deváté hodiny ranní.

Stávku v dopravě podporuje Českomoravská konfederace odborových svazů a také Asociace samostatných odborů. „To, co udělala vláda, je opravdu nemravné,“ řekl předseda ČMKOS Milan Stěch v narážce na novelu zákona o dani z přidané hodnoty, která zavádí vyšší zdanění zaměstnaneckých benefitů.

Pondělní stávka přitom nemusí být poslední. „Bereme

to jako jednu z řady možných akcí,“ uvedl šéf Odborového svazu dopravy Luboš Pomajbík. Odbory z jiných odvětví se k protestu zatím nepřipojily, ačkoli stávku dopraváků podporují.

V pondělí se tak podle Hlase zastaví všechny osobní i nákladní vlaky. Kromě železničářů se však stávka bude týkat i městské hromadné dopravy po celém Česku. Zastaví se například autobusy a tramvaje MHD v Praze i v jiných velkých městech – ke stávce se připojí například zaměstnanci Dopravního podniku v Opavě, Ostravě či v Olomouci. Pokud jde o pražské metro, čeká se na rozhodnutí organizace strojvedoucích. Někteří odboráři se totiž domnívají, že je protest zbytečný. Odbory chtějí stávkou

vyjádřit nesouhlas se zařazením zaměstnaneckých výhod do horní sazby daně z přidané hodnoty. Dražší režijní jízdné by výrazně postihlo železničáře. Kromě režijek jde však také například o stravenky nebo firemní ubytovny. O návrhu na snížení zdanění zaměstnaneckých výhod možná bude jednat při čtvrté mimořádné schůzi sněmovny. Podle premiéra Jana Fischera, který stávku kritizuje, pak má být změna zdanění benefitů prioritou vlády pro březnovou řádnou schůzi sněmovny.

„Jan Fischer má za to, že v této situaci stávka není odpovídajícím krokem k pro- sazení požadavků odborů. Řešení je v rukách zákonodárců,“ uvedl mluvčí vlády Roman Prorok.

R 52 je prioritou, ale bez peněz

Brno | Dostavba rychlostní silnice R52 z Brna do Mikulova má podle ministra dopravy Gustava Slamečky nejvyšší prioritu, ale státu na dostavbu chybějí peníze. Zbývá dokončit posledních 25 kilometrů z Pohořelic k rakouským hranicím. Z letošního balíku 96 miliard

korun na dopravní stavby se budou jen dokončovat ro- zestavěné projekty. Silnice R52 se začne stavět obchvatem Mikulova, kam rakouská strana dostaví dálnici do dvou třet let, uvedl Slamečka.

Příprava R52 přesto pokračuje, Ředitelství silnic a dálnic na ni letos vyčlenilo

dvacet milionů korun. „Tady už nejsme ve fázi, zda a kudy, ale za kolik, z jakých zdrojů a kdy. U dalších dopravních staveb v kraji jako R34 nebo R55 se nacházíme stále v eta- pě, zda vůbec a kudy,“ prohlásil po setkání s ministrem ji- homoravský hejtman Michal Hašek. >čtk

< > protagonisté dne

LUDĚK SEKYRA
developer

Kdysi neaktivnější tuzemský developer přišel o další část svého impéria. Společnosti Praha West Investment, ovládané maloobchodním řetězcem Globus, prodal areál South Park na Chodově za 270 milionů korun. str. 6

JOSEF BAZALA
šéf ČD Cargo

Dceřiná společnost Českých drah pro nákladní dopravu ČD Cargo letos propustí 350 zaměstnanců. Plán pro letošek je mnohem mírnější než propouštění v loňském roce, kdy muselo firmu opus- tit 1500 lidí. str. 7

GERNOT MITTENDORFER
šéf České spořitelny

Spořitelna jako hlavní věřitel zadluženého prostějovského Oděvního podniku podala návrh na reorganizaci pro- blémové firmy. Věřící totiž, že podnik, nebo alespoň část jejího byznysu, má potenciál k dalšímu růstu. str. 9

HERBERT STEPIC
ředitel Raiffeisen International

Akcie rakouské bankovní skupiny prudce oslabily poté, co se objevily informa- ce o jejím možném spojení s mateřskou Raiffeisen Zen- tralbank. Ta totiž potřebuje peníze na splacení státní pomoci. str. 12

MAHMÚD AHMADÍNEŽÁD
iránský prezident

Írán se již řadu let úspěšně vyhýbá ekonomickým sankcím, jimiž Spojené státy od konce sedmdesátých let brání expo- rtu amerického zboží do is- lámské republiky. Čile k tomu využívá především obchod s emirátem Dubaj. str. 14

< > krátce

> Policie kvůli pandurům zřídí vyšetřovací tým

Policejní prezident Oldřich Martinův rozhodl o zřízení týmu pro vyšetřování možné korupce při nákupu transportérů Pan- dur. První výsledky mohou být k dispozici koncem března.

> U firmy Steyr a dvou exmanažerů byla razie

Rakouští vyšetřovatelé provedli domovní prohlídky kvůli po- dezření na korupci při prodeji transportérů Pandur rakouské firmy Steyr do Česka. Prohledali prostory zbrojovky ve Vidni a byli i u dvou jejích exmanaže- rů, kteří na nahrávce repor- téra MfD mluvili o možných

provizích pro politické strany za nákup obrněných vozidel.

> Smlouvy o pozemcích v Letňanech neplatí

Smlouvy o výpůjčkách pozemků v okolí letňanského výstaviště, které Praha uzavřela v letech 1997 a 2003 s provozovate- lem výstaviště, jsou neplatné. Rozhodl o tom městský soud, proti jehož rozhodnutí se nelze odvolat. Podle právního zástup- ce firmy ABF soudy řeší další tři spory.

> Škromach: Důchod zvýšíme o polovinu

ČSSD hodlá zvýšit průměrný starobní důchod do konce roku

2014 asi na patnáct tisíc korun. Na semináři ČSSD k důchodům to v Praze prohlásil místopřed- seda strany Zdeněk Škromach. Nyní průměrný důchod činí přibližně deset tisíc korun.

> Brněnská nemocnice přijde o tkáňovou banku

Fakultní nemocnice Brno přijde o tkáňovou banku, jež ukládá tkáňové a buněčné transplan- táty a připravuje přibližně osmdesát procent tkáňových transplantátů užívaných v českých nemocnicích. Banka má na podzim zmizet ze seza- mu nemocničních pracovišť a přejít do akciové společnosti Národní tkáňové centrum. >čtk

Anketa

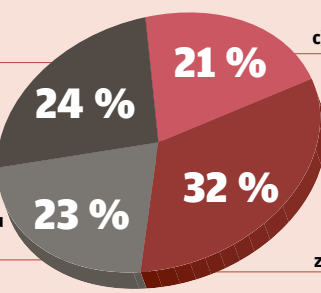
Navštěvujete česká muzikálová představení?

a) ano, kdykoli mám příležitost

b) zhruba jednou do roka

c) vícekrát do roka

d) na muzikály zásadně nechodím

Výsledky ke včerejší 20. hodině

Otázka na 24. únor:

Souhlasíte s připravovanou stávkou dopraváků?

a) ano, chápu jejich důvody
b) ne, berou si nás jako rukojmí
c) je mi lhostejná

Hlasujte na E15.cz

Foto E15 Eduard Erben 5x

Nevěříme. Chceme záruky, že kraj pozemky neprodá, říká starosta Milovic Milan Kraus (vlevo). Letiště nyní využívají amatérští piloti ultralightů.

Robert Zelenka | Milovice

Jaká je budoucnost bývalého vojenského letiště v Milovicích u Prahy? Ani včerejší debata milovických občanů se zástupci středočeského kraje jasno nepřinesla. Ale ukázala, že místní se v jednom shodují: nechtějí obří solární elektrárnu. Středočeský kraj, jemuž chátrající vojenský prostor patří, nabízí městu zbrusu

nový projekt, který počítá se stavbou elektrárny a vědeckotechnického parku. Milovickým se plán nelíbí. Přitom to není tak dlouho, co se ostře postavili proti rozšíření letiště a výstavbě nového nákladního terminálu. Mohlo by se zdát, že nevědí, co chtějí. Ale včerejší debata ukázala opak. Zřejmě nejvíc jim je proti srsti překotnost, s níž středočeský kraj souhlasil s dvacetiletým pronájmem

letiště společnosti Mladá RP, která byla založena teprve na konci loňského roku. „Projekt byl jediný, který vyhověl našim požadavkům. Požadovali jsme milionovou kauci a záruku, že pozemky zůstanou ve vlastnictví kraje,“ vysvětloval v milovickém kulturním domě náměstek hejtmana Marcel Chládek. V téměř zaplněném sále to zašumí. Lidé vědí, že vítězná firma původně chtěla pozem-

Nabito. Poslechnout si argumenty kraje přišlo na veřejnou debatu asi sto padesát místních. S krajem vesměs nesouhlasí.

Solární obr

Elektrárna má stát na ploše 150 hektarů v bývalém vojenském prostoru Milovice. Vítěz soutěže má za dvacetiletý pronájem území zaplatit předem 20 milionů korun. Stavba elektrárny má stát pět miliard korun. Kromě toho slibuje investor stavbu nízkoenergetických nájemních domů, vědeckého parku a sportovního areálu pro veřejnost, vše celkem za devět miliard korun.

Sluneční elektrárnu ne chceme, jednejte fér, říkají Milovičtí

ky kolem milovického letiště odkoupit. Ustoupila až pod tlakem starostů okolních obcí. „Chceme jednoznačnou záruku, že kraj pozemky neprodá,“ obrací se na úředníky starosta Milovic Milan Kraus. Příslib dostane. Ale jen příslib. Kraj chce pronajmout milovické letiště spolu s dalšími dvěma pozemky o celkové velikosti 250 hektarů na dvacet let. Za dvacet milionů korun. Solární elektrárna má pokrýt plochu celého letiště, tedy zhruba 150 hektarů, což je asi 210 fotbalových hřišť. Projekt připravuje konsorcium firem nazvané Sdružení pro rozvoj a revitalizaci bývalého vojenského výcvikového prostoru Mladá, kam kromě ČEZ Obnovitelné zdroje patří ještě FVE Boží Dar, Sudop Project Management a koordinátorská firma Mladá RP. Stavba elektrárny má stát pět mili-

ard, vědeckotechnický park včetně sportovního areálu pro veřejnost zhruba devět miliard korun. „V návrhu se uvádí, že projekt zaměstná 358 pracovních míst, ale reálné je 150 míst, a to pouze při montáži. Pak možná budou čtyři lidi na kole elektrárnu objíždět a kontrolovat. Můj názor je – postavme se proti tomu. Ať s námi jednájí férově. To, s čím přišli, je pro nás, co tu žijeme, nepřijatelné,“ vysvětluje vedoucí oddělení správy majetku města Karel Černý. Milovickým jde především o pracovní místa, které by zvýšila zájem o město a ty jim podle jejich názoru dvacetiletý pronájem letiště na stavbu elektrárny a vědeckotechnického parku nepřinese. „Chtěli jsme tu mít průmyslovou zónu. Kolik lidí od nás má kvalifikaci na to, aby tam mohlo pracovat? De-

set?“ ozývá se z fóra. Lidem se nelíbí ani fakt, že investor chce všechny budovy v areálu letiště srovnat se zemí. Podle Borise Čajánka, jednatele společnosti Mladá RP, jsou všechny budovy na letišti v dezolátním stavu a mají vydaný demoliční výměr. To však odmítá vedoucí milovického stavebního úřadu Jana Dulová „Demoliční výměr nemá ani jedna budova na letišti.“

Pomůžeme. Projekt přinese pracovní místa, říká zástupce kraje Marcel Chládek

Nebourat. Nehceme demolici objektů na letišti, prohlásil podobně jako další milovičtí občané europoslanec Hynek Fajmon

100006731

inzerce

Od 1. května 2x denně z Prahy přes Istanbul do celého světa

Turkish Airlines Vám právě servírují více než 150 destinací po celém světě a spojují tak přes 1050 destinací v rámci celé Star Alliance.

www.turkishairlines.cz
info@turkishairlines.cz

+420 234 708 708

Turkish Airlines, Václavské náměstí 19, 110 00 Praha 1

Rozprodej. Společnost Sekyra Group, vedená Ludkem Sekyrou, se už loni zbavila podílu v největším olomouckém projektu Šantovka a také několika plánovaných rezidenčních projektů

Globus koupil areál v Jižním Městě

Předchozí majitel Sekyra Group plánoval v Chodově výstavbu kanceláří a bytových domů

► **NEMOVITOSTI**
Denisa Novotná | Praha

Developerská firma Sekyra Group prodala areál South Park v pražském Chodově. Sedmihektarový pozemek se staršími administrativními a průmyslovými objekty u dálnice D1 koupila společnost Praha West Investment za 270 milionů korun. Deník E15 to zjistil z evidence katastru nemovitostí. Prahu West Investment

podle obchodního rejstříku ovládá německý maloobchodní řetězec Globus. Ten o svých záměrech v Chodově zatím nechce mluvit. „Naše budoucí plány nekomentujeme,“ řekl jednatel Globusu ČR Petr Vyhnálek. Společnost Globus má nyní v tuzemsku 14 hypermarketů. Nákupní střediska staví na vlastních pozemcích. Výjimku představuje pražský Černý Most, kde je Globus v nájmu obchodního centra.

Ve srovnání s ostatními řetězci v Česku expanduje pomaleji a ročně otevírá zpravidla jednu velkoprodejnu. Naposledy Globus zprovoznil nový hypermarket loni v září v Ostravě. V Praze má kromě Černého Mostu ještě hypermarkety ve Zličíně a v Čakovicích. Sekyra Group plánovala v South Parku výstavbu kancelářského komplexu i bytových domů. V roce 2006 si od společnosti Helika nechala zpracovat projekt pro budou-

cí sídlo společnosti Siemens. Ta se nakonec rozhodla umístit centrálu v Praze 5 v konkurenčním projektu Západní Město developerské firmy Finep. Další studii, tentokrát za účelem obytné zástavby, vypracoval pro Sekyra Group ateliér Bílek Associates před dvěma lety. Návrh počítal s výstavbou dvou desítek bytových domů. K důvodům prodeje chodovského areálu se Sekyra Group nechtěla vyjádřit.

Developer se už loni zbavil svého podílu v největším olomouckém projektu Šantovka a také několika plánovaných rezidenčních projektů. Prodej majetku tehdy firma zdůvodňovala tím, že se chce do budoucna soustředit na nejvýznamnější městské projekty. Sekyra Group vlastní práva na zástavbu řady pražských území, například Rohanského ostrova, části nádraží Žižkov nebo ploch kolem Smíchovského nádraží.

Foto E15 Anna Vachová

ČD Cargo letos propustí 350 lidí, většinu z provozu

Praha | Dceřiná společnost Českých drah pro nákladní dopravu ČD Cargo letos propustí 350 zaměstnanců. Uvedl to mluvčí firmy Zdeněk Větrovec. Ke konci loňského roku pracovalo pro ČD Cargo 9860 lidí.

Rozsah letošního propouštění bude proti loňsku výrazně menší

Většina propuštěných odejde z provozu, 35 pracovních míst se zruší na ředitelství. „Tento rozsah odpovídá fázi stabilizace společnosti, za předpokladu zachování rozsahu poskytovaných služeb,“ uvedl Větrovec. Na odchodu

zmíněného počtu lidí se podle něj vedení dohodlo s odbory při kolektivním jednání.

Propouštění plánované na letošek je ve srovnání s loňskem výrazně nižší. Cargo se loni muselo vyrovnávat s hospodářskou krizí a prudkým propadem poptávky. Firmu proto muselo opustit 1500 zaměstnanců.

Na odchodí zaměstnance by se měl podle Větrovce vztahovat vládní sociální program, ze kterého se vyplácí podpora propuštěným železničářům. Podle počtu odpracovaných let a dalších podmínek tak může odchodné přesáhnout 100 tisíc korun.

Výsledky Carga za loňský rok zatím nejsou známy, v pololetí objem přeprav meziročně klesl o 30 procent. >čtk

Zpoždění mělo devět procent vlaků

Devět procent vlaků Českých drah mělo loni zpoždění. Dráhy statistiku zveřejnily s tím, že výsledek je mírně lepší než předloni. Nejčastější příčinou zpoždění je takzvaná vyšší moc, kam patří například počasí, nehody, zásahy policie nebo sebevraždy na kolejích. Častou příčinou nedodržení jízdního řádu je také stavební činnost. Ta je naplánována především na léto, takže vlaky tradičně jezdí přesněji na jaře a na podzim. Za zpoždění se považuje časový skluz delší než pět minut. Nejlepším měsícem byl z tohoto pohledu březen, kdy jelo na čas přes 94 procent vlaků. Naopak nejhůře si železničáři vedli v červenci, kdy byl grafikon dodržen z necelých 89 procent.

> krátce

> ArcelorMittal se ve sporu s akcionáři odvolal

Společnost ArcelorMittal Ostrava se odvolala proti rozhodnutí ostravského soudu, který vyhověl žalobě minoritních akcionářů na tuto největší tuzemskou huť. Drobní akcionáři zažalovali firmu kvůli nevyplácení dividend a převádění zisku na účet nerozděleného zisku z minulých let. Podle nich majoritní vlastník ArcelorMittal SA zneužívá svoje dominantní postavení. Sporem se nyní bude zabývat Vrchní soud v Olomouci.

> Bohemia Energy se stěhuje do Paláce Archa

Dodavatel plynu a elektřiny Bohemia Energy Entity si pronajal 2170 metrů čtverečních kanceláří v Paláci Archa developerské společnosti Orco v centru Prahy. „Budova Palác Archa se stala naší preferovanou volbou díky nabízeným expanzním možnostem a bezkonkurenčním cenám v dané lokalitě pražského centra,“ uvedl ředitel Bohemia Energy Jiří Písařík. Společnost v současnosti fúzuje

s firmou Comfort Energy. Cílem sloučení má být vznik silného hráče na trhu s elektřinou ve střední Evropě.

> Daikin Plzeň rozšíří produkci

Největší evropský výrobce pokojových klimatizačních jednotek, Daikin Plzeň, přijme do konce roku 250 lidí. Nyní jich má 850. Firma zahájí výrobu nových produktů, kterou přesune z Asie.

> V Česku jsou již tři tisíce ekofarmářů

V Česku jsou již tři tisíce ekologických zemědělců. Loni jejich počet vzrostl téměř o polovinu na 2689 a podle ministerstva zemědělství tento růst pokračuje i v letošním roce. Více než o pětinu loni přibýlo také výrobců biopotravin, jejichž počet přesáhl 500.

> Automat na mléko dorazil i do Prahy

Praha má první automat na prodej mléka. V nákupním centru Park Hostivař jej otev-

Foto čtk

řela společnost Agro Jesenice u Prahy. Litř čerstvého nepasterizovaného plnotučného mléka z něj stojí 20 korun, za dalších pět korun si může zákazník z dalšího automatu koupit na mléko umělohmotnou láhev. Podobných přístrojů jsou v zemi již desítky, v hlavním městě však takovýto přístroj až dosud nebyl. >čtk

100008506

inzerce

VI. Mezinárodní energetické regulační fórum

25. března 2010

Grand Hotel Bohemia, Královská 4, Praha 1

Arthur D Little

Garant odborného programu a pořadatel

Odbornou záštitu převzali:
Vladimír Tošovský, Ministr, Ministerstvo průmyslu a obchodu
Martin Pecina, Ministr, Ministerstvo vnitra
Josef Fiřt, Předseda, Energetický regulační úřad

- ◆ Bezpečnost a spolehlivost dodávek energií v Evropě
- ◆ Státní energetická koncepce ČR
- ◆ Posilování role regulačních orgánů vs. liberalizace trhu
- ◆ Využívání nových technologií a inovací v oblasti energetiky
- ◆ Predikce cen a spotřeby energií po krizi
- ◆ Diverzifikace zdrojů vs. Take or Pay
- ◆ Přeshraniční kapacity a ochrana trhu před blackoutem

Oficiálními jazyky fóra jsou čeština a angličtina. www.conpro.cz • tel: +420 222 310 084 • e-mail: info@conpro.cz

Ruští turisté zanevřeli na Českou republiku

Dokončení ze str. 1

Vedle poplatku 35 eur za udělení víza, které nařídila EU, se platí dalších 40 eur soukromému zprostředkovateli. Vyřízení víza pak trvá i deset dnů.

Ztížení podmínek potvrdil i Vladimir Klinoskov, jednatel marketingové společnosti OliVier, působící v cestovním ruchu. „Nyní se platí více než dřív, protože české úřady vnucují služby vízového centra. Také se vyřizování prodloužilo,“ řekl. Ruští turisté se tak často obracejí raději na úřady jiných unijních zemí.

„Vyřizování stovek tisíc žádostí o udělení víza není v silách konzulárního úřadu. Proto jsme se loni rozhodli řešit celou situaci vízovým outsourcingem, který pro nás dělá mezinárodní společnost z Indie. V Moskvě a Jekatěrinburgu,“ sdělil Jiří Beneš z tiskového oddělení ministerstva zahraničních věcí. Je to podle něj běžná praxe, ke které se uchýlily i další konzulární úřady v Rusku. Outsourcing stojí navíc 24 eur.

„Turista se ale může rozhodnout, zdali si vízum vyřídí přes vízové centrum či tradič-

ně na ambasádě. V tomto případě však musí počítat s dlouhými frontami,“ upřesnil. Podle statistik ministerstva zahraničních věcí trvá vydání víza v průměru pět pracovních dní.

„Na ambasádě mohou žádat pouze osoby, a ne cestovní kanceláře, přes které jde většina žádostí o víza,“ reagoval Tomio Okamura z Asociace českých cestovních kanceláří a agentur. Podle něj okolní země jako Rakousko, Německo či Maďarsko vyřídí víza v průměru za tři dny vlastními silami konzulátu. „Není divu,

Foto čtk

S novou tvář. Automobilka Škoda Auto zveřejnila první fotografie faceliftovaných verzí modelů Fabia a Roomster. Nejvýraznější změnou jsou přepracované přední části obou aut, kde upoutá i nová mřížka chladiče. Škoda také uvede na trh Fabii Scout. Kromě designových změn se obě řady dočkají i technologických novinek. Fabie a Roomster dostanou například naftové motory o objemu 1,2 a 1,6 litru.

Transgas Net zvažuje vstup na Ukrajinu

Do mezinárodního konsorcia pro správu plynovodů by se mohl zapojit i český operátor

► PLYNÁRENSTVÍ

Jan Žížka | Praha

Účastníkem mezinárodního konsorcia, které hodlá vytvořit nový ukrajinský prezident Viktor Janukovyč pro modernizaci a správu plynovodů, by se mohl stát i český operátor – firma RWE Transgas Net. „Nejlépe to bude fungovat, když se zapojí společnosti provozující sítě,“ uvedl pro deník E15 šéf firmy Thomas Kleefuss. V Česku, které dováží přes Ukrajinu ruský plyn, je takovou společností právě RWE Transgas Net. Firma podle Kleefusse zatím nemá o plánovaném konsorciu bližší informace, ale vývoji sleduje s velkým zájmem.

„Pokud budou zahájena jednání o účasti v konsorciu, rozhodneme se na základě

odborného posouzení a podle našich finančních možností, zda se budeme v zájmu našich zákazníků na konsorciu podílet,“ upřesnil Kleefuss.

Janukovyčův plán, podle něhož by si třetinové díly v konsorciu rozdělili Ukrajinci, ruský Gazprom a evropské společnosti, má zajistit větší bezpečnost a plynulost dodávek strategické suroviny z Ruska do EU. S podobným plánem přišli loni také bývalý český vicepremiér Alexandr Vondra a lotyšský komisař Andriš Piebalgs.

Šéf pražského zastoupení Gazpromu Roald Piskoppel deníku E15 řekl, že investice do potrubí na Ukrajině si vyžádá 8,5 miliardy eur. Tranzitní plynovod už podle něj má plánovanou životnost za sebou a množí se na něm havárie.

Foto: E15 Richard Rameš

Tymošenková se zlobí

Janukovyčův plán vytvořit mezinárodní konsorcium pro ukrajinské plynovody se stává výbušným politickým tématem na Ukrajině. Poražená prezidentská kandidátka Julija Tymoščenková svému soupeři vytkla, že už zahájil privatizaci plynovodů a jedná v rozporu s ukrajinskými zájmy. Tymoščenková tvrdí, že prezident jde proti vlastní zemi u Stockholmské arbitráže, kde se řeší spory mezi firmami Naftogaz a RosUkrEnergo, které se v minulosti tak či onak podílely na dodávkách ruského plynu.

Aukční portál eBay je již v češtině, PayPal zatím ne

Praha | Globální aukční portál eBay je od všerejška v češtině. Mutaci v místním jazyce tak firma zprovoznila dříve, než se všeobecně očekávalo, ačkoli platební systém PayPal, jehož prostřednictvím za nákupy na eBay platí většina lidí, zatím v češtině není.

Česká mutace portálu eBay nabízí prakticky totožné funkce, jakými disponuje původní americká verze i další mutace, jako je německá, britská a další. Z české stránky funguje i propojení se systémem Pay-

Pal, ten už ale s uživatelem dále komunikuje zatím pouze anglicky, i když umožňuje platbu v českých korunách.

Podle expertů bude domácí Aukro postupně ztrácet tržní podíl

Podle šéfredaktora odborného serveru Lupa Patricka Zandla bude největší tuzem-

ský hráč Aukro.cz postupně v souboji s globálním eBay ztrácet svůj tržní podíl podobně jako v případě Googlu a Seznamu. „Aukro je tu velmi dobře etablované, ale eBay vede celosvětovým propojením. Není problém si objednat elektronickou hračku z Hongkongu a obyčejnou poštou je to tu za šest dní, navíc za velmi zajímavé ceny,“ řekl.

eBay minulý týden uvedl, že do konce března zprovozní mutaci portálu v dalších evropských jazycích.

Window Holding posiluje

Praha | Největší tuzemský výrobce oken Window Holding koupil 75 procent ve firmě Vekra Okna Morava. Zbytek podílu nyní ve společnosti podle obchodního rejstříku vlastní zakladatel firmy Vekra Okna Morava Tomáš Kučera.

Window Holding tak pokračuje v expanzi na Moravu. Dosud měl prodejny v Brně a Ostravě, prostřednictvím firmy Vekra Okna Morava se dostal také do Blanska, Prostějova, Kroměříže, Uherského Hradiště, Olomouce, Moravské Ostravy, Přerova a také dalších míst v Brně. Novou pro-

Thomas Kleefuss zdůrazňuje, že při vzniku konsorcia na Ukrajině bude nutné zajistit spravedlivé rozdělení nákladů. Na stabilizaci bezpečnosti dodávek z Ruska a Kaspického regionu by se mělo podle něj podílet co nejvíce vlád, EU i soukromé společnosti. „Rizika se tak rozloží na více ramen,“ uvedl.

Ukrajinský plynovod bude pro Česko důležitý i do budoucna, protože se jím bude nadále dopravovat ruská surovina pro tuzemský trh. Ruský plyn už ale nebude tímto směrem putovat dále na západ, protože dodávky pro Němce zajistí Nord Stream pod hladinou Baltského moře. Česko nicméně tranzitní zemí zůstane díky přípojece na Nord Stream – plynovodu Gazela, který protne české území na západě země a povede ze severního Německa do Bavorska. Jestliže dnes podle Piskoppela směřuje přes Česko dále do Německa zhruba 20 miliard kubiků plynu, do roku 2017 má být tento tok převeden právě na Gazelu.

Hlavně spravedlivě.

Vlády, EU i firmy si musejí spravedlivě rozdělit náklady na stabilizaci dodávek plynu, říká Thomas Kleefuss

Spořitelna chce reorganizaci OP Prostějov

Igor Záruba | Praha

Česká spořitelna, hlavní věřitel zadluženého prostějovského Oděvního podniku (OP), podala návrh na reorganizaci problémové firmy. „Podali jsme návrh na povolení reorganizace OP Prostějov, protože se domníváme, že firma nebo alespoň část jejího byznysu má potenciál k dalšímu růstu. Vzhledem k tomu, že návrh na podání reorganizace nepodal sám management OP, rozhodli jsme se tento krok učinit sami,“ uvedla Pavla Langová z tiskového oddělení spořitelny.

Oděvní podnik, který dodává na trh pánskou a dámskou konfekci a šije také na míru, potvrdil, že ho spořitelna o svém záměru informovala. „Společnost nyní musí vyčkat na rozhodnutí většiny věřitelů, jestli budou chtít úpadek OP řešit reorganizací, nebo konkurzem,“ sdělil mediální

zástupce OP Karel Samec. „Nemá cenu zastírat, že situace se v průběhu insolvence zhoršuje. Firma ztrácí zákazníky a klíčoví dodavatelé podmiňují své dodávky platbami předem,“ podotkl Samec.

Česká spořitelna uplatnila v insolvenčním řízení vůči nej-

do potíží,“ komentovala dříve situaci ředitelka komunikace spořitelny Klára Gajdušková. Svou aktuální iniciativu odůvodňuje banka tím, že podle jejích informací splňuje dlužník podmínky pro řešení insolvence právě reorganizací.

O dalším postupu bude

34

milionů korun činí pohledávka, kterou vůči Oděvnímu podniku uplatňuje Česká spořitelna

většinu domácímu výroci oděvů pohledávku 34 milionů korun. Dalšími bankovními věřiteli jsou Raiffeisenbank a Citibank. Celkový bankovní úvěr Oděvního podniku přesahuje miliardu korun.

„Obecně je naší strategií pomoci dlouhodobým partnerům v situaci, kdy se dostanou

jednat příští úterý v Brně věřitelský výbor. Spořitelna předpokládá, že reorganizací je možné provést kombinaci několika postupů.

První z nich je dokončení restrukturalizačních opatření z roku 2009, v jejichž důsledku se má OP změnit z výrobní společnosti s prodejní sítí

v obchodní firmu s vlastní výrobou.

V další fázi předpokládá finanční ústav restrukturalizaci pohledávek věřitelů spočívající v prominutí části dluhů dlužníka. Počítá se rovněž s prodejem části majetkové podstaty, případně s vydáním části dlužnickových aktiv věřitelům. Možné je i vydání akcií OP nebo zajištění nového financování firmy. „S ohledem na budoucí jednání nelze vyloučit ani jiné způsoby provedení reorganizace,“ stojí v návrhu.

Podle dostupných údajů vykázal Oděvní podnik v loňském prvním čtvrtletí ztrátu 145 milionů korun. Neoficiálně činí loňský prodělek 400 milionů korun. Společnost, která zaměstnává 1500 lidí, ovládá přes firmu Casual Friday pražský podnikatel Roman Hanus. Dalšími akcionáři jsou Dušan Sedlář, Zdeněk Kořínek, František Rychlý a bývalý šéf představenstva František Tuhy.

> krátce <

> Krize zlikvidovala tisíce míst v autoprůmyslu

Počet pracovníků v automobilovém průmyslu loni klesl o 14 tisíc na 115 450 osob. Průměrná mzda stoupla o 0,7 procenta na 26 072 korun měsíčně. Podle Sdružení automobilového průmyslu počet pracovníků klesal hlavně v prvním pololetí. Ve druhém pololetí se snížil jen o 700 kmenových zaměstnanců.

> Hennlich se hodlá prosadit v Bělorusku

Litoměřická strojírenská firma Hennlich Industrietechnik, která je dodavatelem strojních zařízení pro různá průmyslová odvětví, založila v Bělorusku svou dceřinou společnost. Firma tak dále rozšiřuje své aktivity ve východní Evropě, už působí také v Rusku a na Ukrajině.

> Obchod Datasysu povede Herlesová

Na nově vytvořenou pozici obchodní a marketingové ředitelky firmy Datasys nastoupila dosavadní prodejní manažerka IBM Iva Herlesová.

inzerce

Měsíčník pro všechny příznivce
M O D E R N Í H O
B Y D L E N Í

**PRÁVĚ
V PRODEJI**
V SÍTI TRAFIK RELAY

- informuje o nových trendech bydlení
- inspiruje v rubrice Interiér
- vysvětluje v rubrice Stavba
- provází světem developmentu

**Již za
49Kč**

inzerce - tel. 225 276 463 předplatné - tel. 800 300 302

www.mf.cz

Banky prošly zátěžovými testy. A úspěšně

Při horším vývoji ekonomiky by některé finanční ústavy mohly mít problémy

► **FINANČNICTVÍ**
 Jiří Holuša | Praha

Český bankovní sektor se velmi dobře vyrovnal s ekonomickou recesí a je připraven i na případ, že by se v příštích dvou letech problémy vrátily. Vyplyvá to z aktuálních zátěžových testů České národní banky (ČNB), v nichž centrální banka v posledním čtvrtletí loňského roku testovala banky na odolnost proti různým rizikům. Optimismus však ČNB vztahuje pouze na celý sektor, některé jednotlivé banky by totiž mohly mít problémy. Klíčovým ukazatelem testů je kapitálová přiměřenost, která by neměla klesnout pod osmiprocentní hranici. To by se i v případě

výrazně pesimistických scénářů vývoje ekonomiky dařilo sektoru jako celku, několika bankám by ale pokles pod tuto hranici mohl hrozit. Akcionáři by pak museli posílit jejich kapitál. Konkrétní počet a jména

I v případě nejhoršího scénáře by nyní akcionáři museli do bank nalít méně kapitálu, než předpokládaly červenové zátěžové testy

ale ČNB neuvedla, jsou to prý „jednotky bank“. Podle ČNB není vůbec důvod k panice. V listopadu 2009 činila kapitálová přiměřenost bankovního sektoru 13,41 procenta a žádná z bank ji neměla pod deseti procenty. „I v nej-

haduje při nejpesimističtější scénáři nutné kapitálové injekce do bank na třináct miliard korun, loni v červnu to bylo 15,7 miliardy. Hlavní hrozbou pro bankovní sektor je podle ČNB obnovení recese v Evropě a nárůst

ztrát bank ze špatných úvěrů. Další riziko představuje ztráta důvěry ve schopnost vlád financovat rostoucí dluhy. ČNB se tato rizika snažila zachytit ve třech modelech. Základní scénář počítá s letošním růstem ekonomiky o 1,4 procenta. Scénář „double dip“ předpokládá pokles HDP o 2,3 procenta, posílení kurzu koruny, nízkou inflaci i nízké úrokové sazby. Nejhorší scénář „ztráta důvěry“ kombinuje slabý ekonomický růst s nepříznivým vývojem na finančních trzích a ztrátou důvěry investorů ve schopnost vlád financovat dluhy. Podle Fraita ale čísla jednotlivých scénářů ukazují vždy na nejhorší možný vývoj a realita pravděpodobně bude lepší.

Banky poskytly o pětinu méně úvěrů
Krise donutila Čechy k menšímu zadlužování. Podle statistik bankovního a nebankovního úvěrového registru bylo loni poskytnuto 226 miliard korun nových bankovních úvěrů a 33,7 miliardy nebankovních. U bankovních úvěrů to je meziroční pokles téměř o 20 procent, u nebankovních pak o jedno procento. Naopak objem nesplacených závazků rostl – u bankovních úvěrů z 0,57 na 0,69 procenta, u nebankovních pak z 2,08 na 2,86 procenta. Informovala o tom společnost Czech Credit Bureau, která registry organizuje.

Platebních karet přibýlo, kreditních naopak

Praha | Počet vydaných platebních karet loni vzrostl o 1,37 procenta na téměř 9,1 milionu kusů. Přes čtyři pětiny z toho představují debetní karty, které banky vydávají k účtům. Meziročně se naopak snížil počet bankami stále nabízenějších. Vyplyvá to ze statistiky Sdružení pro bankovní karty (SBK). „Lze konstatovat, že po letech růstu počtu nově vydávaných karet trh mírně zpomaluje a spíše je očekávané další intenzivnější používání již vydaných platebních karet,“

uvedl předseda SBK František Jung. Počet kreditních karet loni klesl o 1,71 procenta na 1,68 milionu. Kreditní karty tak zatím v Česku cestu do peněženek

ve větší míře hledají. Češi totiž mají tento typ karet příliš spojený s úvěrem a zadlužením, za jejich vedení se navíc platí průměrně vyšší poplatky než u debetních karet.

Počet vydaných platebních karet (v milionech)		
počet karet	konec roku 2008	konec roku 2009
debetních	7,221	7,372
kreditních	1,277	1,225
charge	0,434	0,457
Pramen SBK		

Klienti bank vlastnili koncem roku 2009 téměř 7,4 milionu debetních karet, meziročně o 2,1 procenta více. Platby kartami loni převýšily výběry z bankomatů, což donedávna ještě neplatilo. Celkem Češi loni využili karty k placení za zboží a služby ve 194,2 milionu případů. Počet výběrů hotovosti z bankomatů byl téměř o 38 milionů případů nižší. Banky také zlepšují zabezpečení platebních karet a již několik let je vybavují vedle magnetického proužku i čipem.

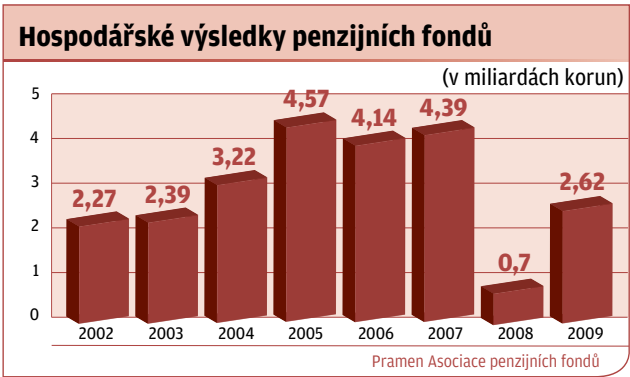

Penzijní fondy zvedly zisk až čtyřnásobně

Prokop Havel | Praha

Tuzemské penzijní fondy loni vykázaly zisk 2,62 miliardy korun. To je o 1,9 miliardy korun více než v předloňském roce. Uložit si úspory do penzijních fondů se do konce minulého roku rozhodlo na 4,47 milionu lidí, což představuje meziročně čtyřprocentní nárůst. Oznámila to Asociace penzijních fondů (APF). „Za loňský rok zaznamenaly penzijní fondy opětovný nárůst klientů i spravovaného majetku, potvrdily stabilitu systému a zájem občanů o služby penzijních fondů,“ konstatoval prezident APF Jiří Rusnok. Penzijní spoření se státní

podporou a možností odpisů daní je tak nyní podle analytiků spolehlivým investičním přístavem. „V současné době alternativní způsoby investování jsou rizikovější, a lidé tak dávají přednost spíše jistotě, tedy penzijním fondům,“ uvedl analytik společnosti Atlantik FT Milan Lávička. Opatrné jsou ve volbě investic finančních prostředků účastníků penzijního připojištění i samy penzijní fondy. Podle údajů APF nejvíce prostředků, 81,5 procenta, bylo umístěno v dluhopisech. Na termínovaných vkladech a účtech jich bylo 11,3 procenta a do akcií směřovalo pouhých 1,7 procenta investic.

Stabilita systému. Podle prezidenta Asociace penzijních fondů Jiřího Rusnoka výsledky penzijního připojištění za loňský rok zaznamenaly opětovný nárůst klientů i spravovaného majetku. Potvrzuje se tak zájem občanů o služby penzijních fondů

Pro všechny příznivce jídla

Osvědčené recepty z tradičních kuchařek pro moderní českou kuchyni

BOOKcafe.cz

Žádejte u svého knihkupce se slevou 15 % na www.bookcafe.cz a také nově v knihkupectví Mladé fronty Jednorozec, Staroměstské náměstí 17, Pha 1

Nová daň může stát Erste 50 milionů eur

► **BANKY**
Pavel Daniel | Praha

Rakousko by mohlo ještě letos podle počtů analytiků získat až 50 milionů eur od Erste Bank a 20 milionů od Raiffeisenbank. Dva největší peněžní domy Rakouska budou muset v případě, že se v zemi schválí speciální daň, označovaná jako daň solidarity, zaplatit z hodnoty svých bilancí bez započtení depozit a vlastního kapitálu 0,07 procenta za rok.

Rakouský ministr financí Josef Proell k záměru uvedl, že speciálně vytvořená vládní skupina, která má nastavit parametry pro solidární daň, musí také dohlédnout na to, aby toto zvláštní zdanění nepoškodilo konkurenceschopnost rakouského bankovního sektoru.

Analytici ale i tak návrh rakouské vlády spíše kritizují a varují před nepříznivými dopady nejen na hospodaření bank, ale i vlivem na hrubý domácí produkt. „Nehodnotil bych zavedení speciální daně jako výslovně trest bankám za státní pomoc, ale fakt je, že tento krok může výrazně zhoršit hospodářské výsledky peněžních domů,“ řekl deníku E15 analytik Atlantiku FT Milan Lávička.

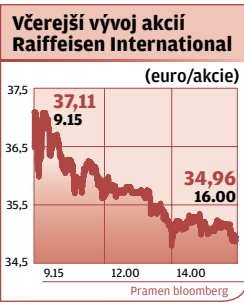
Podle jeho propočtů by mohla Erste Bank zaplatit na dani až šest procent ze zisku. „Nejsou to sice likvidační sumy, ale já být na místě rakouské vlády, spíše bych se zabýval nastavením pravidel bankovního trhu tak, aby se nemusela opakovat státní pomoc bankám,“ dodal Lávička.

Podle studie rakouské národní banky může nová daň srazit HDP země až o 0,1 procenta za rok, jenže na druhé straně úřady vložily do fondu pro strádající vypůjčovatele 15 miliard eur, dalších 75 miliard eur poskytnou na zvýšení likvidity garantováním bankovních obligací a vláda převzala od listopadu 2008 dvě finanční instituce – Kommunalkredit Austria a Hypo Alpe-Adria Bank International.

Rakouská vláda také investovala 4,5 miliardy eur za problémová aktiva v Erste Bank, Raiffeisenbank, Österreichische Volksbanken a Bawag PSK Bank. Odborníci míní, že v případě schválení daně to bude v hospodaření bank další položka vůči státním závazkům, které je třeba plnit. Nejsou ale přesvědčeni o tom, zda přejímání amerického modelu do evropského, respektive rakouského bankovního sektoru je tou správnou cestou.

Raiffeisenbank na burze ztratila

Rakouská družstevní banka Raiffeisen Zentralbank (RZB) uvažuje o fúzi se svou dceřinou společností Raiffeisen International. Předpokládá, že by jí takový krok zajistil lepší přístup na kapitálové trhy, analytici ale plánem nejsou nadšeni. RZB má totiž pro-

blém s tím, aby si obstarala nový kapitál, který bude potřebovat na splacení státní pomoci a na zlepšení základních finančních parametrů. Akcie Raiffeisen International po této zprávě oslabily více než o desetinu, patrně proto, že se investoři obávají zpomalení růstu banky, pokud by se spojila s RZB.

Foto: profimedia

Zákaz vstupu. Zhruba 150 řeckých odborářůablokovalo vstup na aténskou akciovou burzu na protest proti vládním úsporným opatřením, jež mají Řecku pomoci vyřešit problémy se zadlužením. Obchodování na burze nicméně fungovalo. Aténská burza uvedla, že aktivovala záložní systém poté, co se klíčový personál obsluhující hlavní systém nebyl schopen dostat do budovy.

Británie pomalu pohřbívá vlastní ekonomickou školu

Londýn | Z britských ekonomů se jen John Maynard Keynes, obhájce státních zásahů do ekonomiky, dočkal celosvětového významu. A tak je celkem případné, že se právě Británie stává smrtelnou postelí keynesiánské ekonomiky. Británie se drží keynesiánských návodů déle než jakýkoli jiný rozvinutý stát. Seřezala úrokové sazby, obrovsky navýšila vládní výdaje, tiskla peníze jako smyslů zbavená a znárodnila téměř polovinu bankovního sektoru. Jako by se ze svého londýnského hrobu hrabal spíše Karl Marx. Těžko si představit, že by stát do ekonomiky zasahoval více.

Výsledky budou bolestivé. Ekonomika je v útlumu, nezaměstnanost roste, libra oslabuje a finanční trhy zemi hází do jednoho pytle s Řeckem a Portugalskem. Británie se brzy dostane do bodu, kdy i nejloajálnější stoupenci slavného ekonoma budou muset uznat porážku i skutečnost, že bez radikálních změn směru to nepůjde.

Že je stav britského hospodářství na pováženou, vyplývá z restartované debaty mezi ekonomy. V polovině února zveřejnila skupina odborníků zvučných jmen na stránkách Sunday Times výzvu vládě, aby zkrotila rostoucí deficit. Pokud se tak nestane, bude údajně libra vystavena útoku spekulantů a ekonomické ozdravení nepřijde.

Matthew Lynn

Bloomberg

KURZOVNÍ LÍSTEK ČNB Platnost od 23. 2. 2010

země	množství	kurz
Austrálie	1	17,117
Čína	1	2,783
Dánsko	1	3,465
EMU	1	25,795
Chorvatsko	1	3,540
Japonsko	100	20,942
Kanada	1	18,202
Maďarsko	100	9,561
Norsko	1	3,216
Nový Zéland	1	13,311
Polsko	1	6,497
Rusko	100	63,204
Švédsko	1	2,635
Švýcarsko	1	17,583
USA	1	19,000
Velká Británie	1	29,313

AKCIE NA PRAŽSKÉ BURZE 23. 2. 2010

název	kurz [Kč]	změna [%]
AAA	14,13	-0,07
CETV	531,80	-1,15
ČEZ	869,90	-0,92
ECM	291,40	-0,14
Erste Bank	719,90	-2,99
KIT digital	184,52	0,00
KB	3 695,00	-0,19
NWR	178,00	0,00
Orco	189,14	-2,50
Pegas	435,00	-0,59
Philip Mor. ČR	10 150,00	-0,26
Telefónica O2	450,50	0,90
Unipetrol	134,70	-1,32
VIG	917,80	-1,69

Policie šetří Capital Partners

Gregor Martin Papucsek | Budapešť

Několik serverů, přes sto mobilních telefonů a pět manažerů, mezi kterými je i český občan, zadržela budapeštská policie během zá-tahu v budapeštské pobočce společnosti Capital Partners. To všechno se událo pod dohledem televizních kamer. Makléřská firma podle policie prováděla podezřelé transakce, podrobnosti vyjasní až další vyšetřování.

„Nemohu to komentovat, z Maďarska nemám žádnou informaci,“ řekl ČTK majitel Capital Partners Vladimír Černý.

Mluvčí budapeštské policie Eva Taffernerová pro deník E15 uvedla, že se v případě Capital Partners jedná o sérii podvodů v hodnotě tří miliard forintů (zhruba

Foto: čtk

Zásah. Do budapeštského sídla firmy vpadla policie

Odhad: Telefónica O2 klesl zisk

Praha | Telekomunikační firmě Telefónica O2 loni podle odhadů analytiků klesl konsolidovaný čistý zisk o čtyři procenta na 11,1 miliardy korun. Výnosy se snížily téměř o sedm procent na 60 miliard korun, odhadli ekonomové. Telefónica O2 má zveřejnit své výsledky za minulý rok zítřa po ukončení obchodování na burze.

„Předpokládáme, že čistý zisk bude investory zají-

mat více než jindy, jelikož se od něj odvíjí výše navržené dividendy,“ uvedl analytik Cyrrusu Ondřej Moravanský. Po zahrnutí nerozděleného zisku z minulých let ve výši sedmi miliard korun by podle něj Telefónica mohla vyplácet hrubou dividendu až 45 korun na akcii.

Podle analytiků se na hospodaření firmy na straně výnosů projevovala pokračující krize, náklady naopak klesaly

díky snižování propojovacích poplatků a úsporám. Pokles výnosů firma zaznamenala v pevném i mobilním segmentu. Počet mobilních zákazníků se loni zvýšil na odhadovaných 4,98 milionu, z toho 2,8 milionu tarifních klientů.

Slovenská dceřiná společnost loni podle ekonomů překročila půlmilionovou hranici v počtu zákazníků a vykázala tržby okolo 560 milionů korun.

>čtk

Prodej mobilů spadl o procento

Helsinky | Prodej mobilních telefonů ve světě se loni snížil o 0,9 procenta na 1,21 miliardy přístrojů kvůli hospodářské krizi a byl to jeho první pokles za osm let. Na konci roku se ale situace zlepšila a poslední čtvrtletí již přineslo nárůst prodeje o 8,3 procenta na 340 milionů telefonů, uvedla průzkumová agentura Gartner. „Trh s mo-

bilním zařízením uzavřel rok ve velmi pozitivním duchu,“ uvedla ředitelka průzkumu ve firmě Carolina Milanessiová. Dodala, že se o růst postaraly zejména chytré telefony s operačním systémem a pak i nejlacinější modely na opačném konci nabídky.

Celkový podíl pěti největších výrobců na trhu se snížil o čtyři procentní body. Klesl

ze 79,7 procenta za rok 2008 na loňských 75,3 procenta ve prospěch rivalů včetně americké firmy Apple. Její operační systém iPhone OS se dostal na světové třetí pozici, a dostal se tak před konkurenční Microsoft Windows Mobile.

Agentura odhaduje, že světový prodej mobilů se letos zvýší o 11 až 13 procent.

>čtk

> krátce

> Spotřebitelská důvěra v USA se prudce propadla
Důvěra amerických spotřebitelů se v únoru nečekaně prudce snížila a ocitla se nejnižší za deset měsíců. Uvedla to soukromá výzkumná organizace Conference Board. K poklesu, který následoval po třech měsících růstu, přispěly hlavně obavy o vývoj na pracovním trhu. Zpráva opět přináší pochybnosti, jak silné je oživení americké ekonomiky. Index důvěry Conference Board klesl proti lednu o 10,5 bodu na 46 bodů, což je nejnižší hodnota od dubna 2009.

> Pražská burza klesla o procento
Akcie na pražské burze při nízké aktivitě obchodníků klesly. Index PX odepsal 0,97 procenta na 1143,4 bodu. Největší ztrátu zaznamenaly akcie rakouské Erste Bank. Josef Kohout z Patria Finance uvedl, že lokální trh opět trpěl extrémně nízkou likviditou, a tak se podobně jako v pondělí po celý den obchodovalo jen svátečně.

> Carlsberg výrazně zvýšil zisk díky úsporám
Dánský pivovar Carlsberg ve čtvrtém čtvrtletí zvýšil čistý zisk meziročně o 245 procent na 383 milionů dánských korun (1,3 miliardy korun českých) zejména díky redukci nákladů. Tržby společnosti ve čtvrtletí nicméně klesly zhruba o šest procent na 13,6 miliardy dánských korun. V celém loňském roce se čistý zisk podniku zvýšil na 3,6 miliardy z předchozích 2,6 miliardy.

> Commerzbank měla v závěru roku ztrátu
Německá finanční skupina Commerzbank hospodařila ve čtvrtém čtvrtletí loňského roku s čistou ztrátou 1,86 miliardy eur. To je horší výsledek, než se čekalo. Banka dosáhla horšího výsledku z obchodování, management nicméně naznačil, že v letošním roce už počítá se ziskem. Vedle slabšího výsledku z obchodování banka doplatila i na to, že musela posílit rezervy na krytí ztrátových půjček. Do rezerv tak převedla 1,32 miliardy eur, zatímco o rok dříve to bylo jen 638 milionů eur.

>čtk

V USA zuří boj o sladké limonády

Nápojářské koncerny dělají, co mohou, aby se z cukru nestal nový tabák

> DANĚ

Vendula Krumpholcová | Praha

O spotřební dani na cukr ve slazených kalorických nápojích se ve Spojených státech mluví delší dobu. Až nyní však vládní snažení nabírá na síle. Pokud by každá plechovka slazené limonády byla zdaněna třemi centy, zísкала by podle údajů daňového parlamentního výboru státní pokladna během deseti let 51,6 miliardy dolarů. To by hrálo do karet Obamovu novému plánu boje proti dětské obezitě i děravému rozpočtu.

„Cílem je otočit skutečnost, že zdravé jídlo je předražené a nezdravé potraviny příliš laciné. Dokud se nezmění způsob propagace potravin, něco jiného než daň za limonády bude stěží fungovat,“ shrnuje filozofii obhájců daně Kelly Brownellová z Yaleské univerzity.

Bitvu o zdanění však zatím vyhrává nápojářská lobby. Loni na ni vynaložila 18 milionů dolarů. Součástí aktivity skupin bylo i partnerství s organizacemi za práva menšin postavené na argumentu, že daň na slazené nápoje by znevýhodnila slabší sociální skupiny.

Netradiční daň tak zatím v praxi funguje jen na státní

úrovni. Zavedly ji například Arkansas, Tennessee nebo Washington. Tento týden začal legislativní proces v Kalifornii. Cílem je zdanit jedním centem každou čajovou lžičku přidaného cukru nebo jiných kalorických sladidel v prodaných nápojích.

Daň by platily firmy, které nápoje uvádějí na trh. To by s sebou samozřejmě neslo zdražení výrobků spojené s poklesem prodeje. Daň navrhuje i guvernér státu New York David Paterson. Podle vzoru „pence za uncí“ by mohla podle odhadů vynést až 1,2 miliardy ročně. Ze zisků by se podle ideálního scénáře mohly platit osvětlové kampaně.

Zastánci zdanění se snaží vykreslit paralelu mezi slazenými nápoji a tabákem. S tím nesouhlasí výrobci, kteří poukazují na to, že zdravotní rizika nejsou jasně prokazatelná a nová daň je jen „tahákem na peníze“. „Neexistuje jednoznačná spojitost mezi limonádami a obezitou,“ říká lobbista Justin Wilson. Faktem ale zůstává, že válka proti tabáku své ovoce přinesla. Američané dnes kouří o polovinu méně než před lety a tabákový průmysl přispívá na protikurácké kampaně.

Příklady daňových zvláštností

Německo

Jako odpočítatelnou položku v daňovém přiznání lze uvést předání úplatku, ovšem jen za předpokladu, že plátce uvede i totožnost adresáta.

Rumunsko

Rumunské ministerstvo zdravotnictví se vážně zabývá možností zdanit nezdravý obsah tuků, cukrů a soli v potravinách. Od takzvané „McDaně“ si slibuje zlepšení příjmů státní kasy v době krize.

Velká Británie

Zvažuje zavedení daňových úlev pro herní průmysl, ovšem jen pro videohry, které podporují „britskou kulturu“. Jak se kulturnost her bude stanovovat, není zatím jasné.

Kanas

Jen proto, že drogy jsou ilegální, neznamená, že se na ně nevztahuje daň. V Kansasu jsou překupníci podle zákona povinni zakoupit kolek, jakmile se zmocní kontrabandu.

Nizozemsko

Provozovatelky čarodějnictví a okultních věd si v Nizozemsku mohou odepsat z daní náklady na vzdělání.

Arkansas

Zájemci o tetování, piercing nebo elektrickou epilaci si v Arkansasu musejí připlatit speciální šestiprocentní daň.

> krátce

> Čech vyloupil ve Vídni až 200 aut za tři týdny

Čtyřicetiletý český občan vyloupil během tří týdnů sto až 200 osobních automobilů ve Vídni. Podle agentury APA byl v noci na včerejšek v rakouské metropoli dopaden. Zaměřoval se hlavně na navigační přístroje, mobilní telefony a autorádia, uloupené zboží pak prodával na brněnských trzích a v obchodech.

> Ze studia Abbey Road je chráněná památka

Slavné studio v londýnské ulici Abbey Road, kde nahrávaly rockové hvězdy od Beatles po Pink Floyd, se stalo chráněnou památkou. Oznámila to náměstkyně britského ministra kultury pro architekturu Margaret Hodgeová. Podle ní tak musí v budově zůstat nahrávací studio.

> Sesuv půdy v Indonésii pohřbil desítky lidí

Přes 70 lidí zůstalo pohřbeno pod nánosem bahna při sesuvu půdy v Indonésii a panují obavy, že všichni zahynuli. Tamní úřady zatím potvrdily pět mrtvých. Půda se sesunula na čajovníkové plantáži v okrese Bandung jižně od indonéské metropole Jakarty v důsledku lijáků. Údajně se utrhla kus země o rozloze přibližně dvou fotbalových hřišť.

> Pediatri viní ze zneužití stovky dětí

Americká federální justice žaluje dětského lékaře, který se podle ní dopustil závažných trestných činů, včetně sexuálního zneužívání více než stovky dětských pacientů. Chystaný proces by se mohl stát jedním z největších případů sexuálního zneužívání dětí v dějinách USA. >čtk

Írán obchází americké sankce přes Dubaj

Praha | Írán se již řadu let úspěšně vyhýbá ekonomickým sankcím, jimiž Spojené státy od konce 70. let brání exportu amerického zboží do islámské republiky. Využívá k tomu hlavně obchod s emirátem Dubaj, který žádnému omezení dovozu z USA nepodléhá.

Do íránského přístavu Bandar Abbas tak denně míří ze 160 kilometrů vzdálených dubajských doků nejrůznější komodity od spotřební elektroniky a drogerie po součástky do letadel nebo počítačové čipy. Právě jejich import považuje Bílý dům za nebezpečný, protože Teherán údajně pomáhá urychlit výrobu jaderných zbraní.

V Dubaji v současnosti funguje přes osm tisíc íránských společností, patnáct procent z nich se orientuje

Praha | Komplikace v letecké dopravě, které vyvolala pondělní stávka pilotů Lufthansy, včera zhoršil protest dispečerů ve Francii. Bouří se proti plánům integrace řízení letového provozu a stávkovat chtějí až do soboty.

Lufthansa včera uvedla, že chce po přerušení stávky běžný provoz obnovit nejpozději do pátku. „Samozřejmě to nějakou dobu potrvá, než se vrátí letadla do všech 200 míst, která tvoří celosvětovou síť Lufthansy, a také je třeba rozmístit posádky,“ řekl její mluvčí Klaus Walther. Společnost na svých webových stránkách zveřejnila mimořádný harmonogram letů, platící až do čtvrtka.

Leteckou dopravu komplikuje další stávka

Ve Francii dávají zaměstnanci najevo nespokojenost s plánem šesti států na modernizaci provozu, který podle nich povede k rušení pracovních míst a ztrátě be-

tví však trvá na tom, že jejich status se měnit nebude. Protestní akci svolalo pět odborových svazů řídících letového provozu. Podle analytiků chtějí před březnovými re-

na letů, na letišti Charlese de Gaulla čtvrtina, nařídil to zmíněný úřad. Tvořily se tam fronty, většina lidí však po čase na čekání rezignovala. „Dělají z nás rukojmí. Trčíme tady a nevíme, co bude. Menšina vnucuje své zákony většině,“ rozčiloval se však v Orly jeden cestující.

Opatření se dotkla hlavně domácích a evropských linek. Společnost Air France prohlásila, že zachová všechny lety na dlouhé vzdálenosti. Některá menší letiště zůstala zcela uzavřena. Kvůli stávce musely být zrušeny nebo se výrazně opozdily také třeba lety z Ženevy a Bruselu. S na- pětím se čeká na termín stávk- y v British Airways. >pap

Francouzští dispečeri protestují proti plánům integrace řízení letového provozu, což podle nich povede k rušení pracovních míst

nefitů. Francie se na něm usnesla s Německem, Švýcarskem a zeměmi Beneluxu. Francouzští dispečeri se obávají, že přijdou o výhodný status státních zaměstnanců. Tamní úřad pro civilní letec-

gionálními volbami přinutit vládu k ústupkům. Termín stávky se navíc ve Francii kryje se školními prázdninami.

Na pařížském letišti Orly byla v úterý zrušena polovi-

Nizozemsko v červnu čekají předčasné volby

Amsterdam | V Nizozemsku se 9. června uskuteční předčasné parlamentní volby. Oznámila to odstupující nizozemská vláda, která se o víkendu rozpádla po sporu kolem vojenského působení Nizozemska v Afghánistánu. Řádné volby se měly konat za rok.

Nizozemská královna Beatrix přijala demisi členů vlá-

dy z koaliční Strany práce (PvdA), která odmítla prodloužit vojenské nasazení v Afghánistánu. Požádala premiéra Jana Petera Balkenendeho, aby se zbytkem kabinetu připravil volby a do té doby vyřizoval jen běžnou agendu.

Vláda se rozpadla v sobotu v důsledku snahy premiéra prosadit u koaličních partne-

rů ponechání nizozemských jednotek v Afghánistánu další rok, jak o to Nizozemce požádaly USA a NATO. Proti tomu se ostře postavil vicepremiér a šéf PvdA Wouter Bos, který prosazoval, aby afghánská mise skončila nejpozději do konce letošního roku, jak se slíbilo voličům. Premiér podal demisi vlády >čtk

a čekalo se na rozhodnutí královny. Po volbách bude těžké sestavit novou vládu, jelikož podle průzkumů bude k zajištění parlamentní většiny zapotřebí vytvořit koalici čtyř až pěti stran. Současná situace podle průzkumů posílila Bose, kterého si přeje za nového premiéra kolem 21 procent voličů.

> náš člověk...

Gregor Martin Papucsek

U Ferdinanda

Tak nám otevřeli Ferdinanda! I tak bychom mohli nyní zvolat v Budapešti. Švejkova slova tu přímo evokuje i jeden z neznámějších maďarských komiků Róbert Kolta. Tomu se stále ještě nesplnil životní sen „dobrého vojáka“ si zahrát, a zřejmě se už ani nesplní. I když, proč by nemohl i ve více než šedesáti letech zvládnout scénu, jak Švejk svede Lukášovu milenkou. Kdoví. Odvaha možná závisí na množství vypitého - českého - piva. Zde, v nejnovější budapeštské pivnici U Ferdinanda, totiž čepují echtovní české pivo z Benešova. Jsme na slavnostním otevření této krčmy blízko známého Andrásyho bulváru čili v centru města blízko k rušným trasám a úplně náhodou i k české ambasádě.

Mohlo by tu být i detašované pracoviště, snad konzulát, pomyslí si možná hostinský Imre Martin, který však úplně vážně přesvědčí každého o svém fanatismu. Na otázku, jestli zešílel, když v tomto všeobecném krizovém období otvírá restauraci, odpovídá, že asi ano.

Ale jednoduše miluje Čechy, české pivo a české knedlíky, v tomto pořadí. Nedá se odradit různými jobovkami, je přesvědčen o tom, že Maďari jeho podnik podrží. Protože vyrostli na Švejkovi, dřív možná četli Hrabala a Párala, české filmy vykazují příbuznost s maďarskými, a vůbec, „Jirka“ Menzel hrál v Koltaiho filmu a Koltai si skoro zahrál v Menzelově „Číšníkovi.“ Ale je tu i další maďarská celebrita, skutečná, vážená: televizní moderátor István Vágó, který zase zná div ne každý kout Čech, protože zemi prošel křížem krážem. Mohl by být i placeným agentem CzechTourismu. Rozplývá se i on, dojemně uvažuje o vztahu mezi českou kulturou

... v Budapešti <

a českým pivem. A zde je jeho verdikt: jsou nerozlučnými partnery. I když blahodárný účinek českého piva na cokoli, především na česko-maďarské vztahy, nelze popřít, nemyslím si, že množství vypitého moku již působí na Imreho, který mi klade básnickou otázku: Víte, co znamená zajít si do české pivnice, ta atmosféra, ta vše pojící lidská dobrosrdečnost a přátelství? Co bych nevěděli, a spolu s dalšími houfy Budapešťanů se radují, že od minulého víkendu máme takovou hospodu pod nosem.

Foto: čtk

Výbuch u soudu.

V Severním Irsku explodoval automobil s nastraženou náloží, nejsou hlášeny žádné oběti na životech ani zranění. Policie byla na podezřelé vozidlo stojící před budovou soudu ve městě Newry upozorněna už v pondělí. Bomba explodovala asi o půl hodiny později, když policisté oblast evakuovali. K incidentu se zatím nepřihlásila žádná organizace.

Jana Němečková: Banky sledují celý sektor, kvalitu firem nerozlišují

Tereza Zavadilová | Praha

banky ohodnocují firmy plošně, takže i když je firma dobrá, ale ze špatného odvětví, úvěr nedostane. „Zvýšený zájem o faktoring je z automobilového průmyslu, farmacie. Dříve tyto sektory plně pokrývaly banky, považovaly je za výrazně nadstandardní odvětví, faktoring zde dosud nebyl běžný,“ říká šéfka faktoringové firmy Transfinance Jana Němečková. Faktoři půjčí i firmě ve ztrátě, důležitá je hlavně kvalita jejich odběratelů.

E15: Faktoringový trh loni výrazně poklesl. Jak na tom byla vaše firma?

Pokles dopadl i na Transfinance, a to z několika důvodů. Jednak my jsme tradičně firma zaměřená na financování exportu a importu. Podíl zahraničního obchodu na obratu je u nás zhruba třicet procent, průměr trhu je tak deset procent. Kvůli propadu ekonomiky výkon zahraničního obchodu poklesl. Za druhé, my jsme byli téměř výhradním partnerem pro sklářské firmy a porcelánky, kde došlo k významnému propadu výroby, což na nás mělo dopad v hodnotě více než miliardy korun. Nicméně tyto firmy znovu oživují výrobu, kooperujeme dále, i když pod jiným vlastníkem. Za třetí, naši stávající klienti, zejména z odvětví hutnictví a metalurgie, jsou na třiceti procentech předkrizových obrátů.

E15: Ve kterých odvětvích klienti nezaznamenali pokles?

V potravinářství či ostraže jsou obraty stabilizovány, spotřební zboží je zhruba na sedmdesáti procentech. Nejhuře je na tom těžký průmysl. Získali jsme rekordní počet

nových klientů, nicméně řada existujících buď ukončila činnost, anebo jsme s nimi přestali pracovat, protože byli příliš riziková. Přesto jsme měli čtyřicetiprocentní pokles obratu postoupených pohledávek.

E15: Šli jste do nějakého úplně nového odvětví?

Zvýšený zájem byl z automobilového průmyslu, farmacie. Dříve tyto sektory plně pokrývaly banky, považovaly je za výrazně nadstandardní odvětví, faktoring zde dosud nebyl běžný.

E15: Vidíte na objemu zakázek svých klientů, že skutečně nastává ekonomické oživení?

Jde to ve vlnách. V listopadu a prosinci jsme viděli nárůst. Leden byl slabší, únor se naopak zdá lepší, než byl loňský únor. Myslím, že se situace lepší, ale ne tak rychle, jak jsme předpokládali.

E15: Cítíte pořád na trhu, že banky nechtějí firmy financovat, anebo je problém v poplatcích?

Máme zprávy hlavně od klientů. Ti pociťují změnu chování bank ve zvýšené opatrnosti,

což je třeba případ automobilového průmyslu. Banky snižují úvěrové angažovanosti v určitém odvětví, nesledují už konkrétní firmu. Ta – i když je výborná – má smůlu, protože je v sektoru, které bylo rizikem vyhodnoceno špatně. Opatření bank jsou plošná. V tom mají faktoři výhodu, protože klienta posuzují vždy individuálně. Navíc, a to je zásadní rozdíl mezi faktoringem a úvěrem, my očekáváme úhradu poskytnutého financování od odběratele, proto máme jiné možnosti.

E15: Vy pak z hlediska rizika více prověřujete odběratele?

Ano, a priori odběratele. Pokud klient má více odběratelů a jeden selže, můžeme poskytnuté financování pokrýt od jiných. Zároveň posuzujeme i finanční sílu dodavatele, zda je dostatečně finančně silný na to, aby poskytnuté financování vrátil, pokud by bylo vyšší než skutečná hodnota pohledávky. Například u dodávek do maloobchodních řetězců jsou velké vratky zboží a další poplatky.

E15: Jste ochotni jít třeba do financování dodavatele, který je ve ztrátě?

Dám příklad. Firma může být ve ztrátě, ale může mít pozitivní cash flow, ztráta může vzniknout odpisem pohledávek, investic, podnik nemusí být celkově ve špatné finanční situaci. I klient ve ztrátě může být pro nás dobrý klient. Jsme tu hlavně pro tři oblasti zákazníků, pro ty nové, kteří pro banky nemají historii. Dále jsou našimi klienty ti, kdo jsou třeba v horší finanční situaci či v nepopulárním odvětví, ale mají dobré odběratele. Třetí skupinou jsou klienti v dobré finanční situaci, ale kteří mají třeba neblahou zkušenost s bankami či chtějí další zdroj financování. Navíc faktoring neprohlubuje zadluženost podniku, takže ratingové vůči bance se firma zdá být v lepší finanční kondici, než když si vezme otevřený úvěr. Pro

klienty je výhodou také to, že se oddělí obchodní stránka od inkasní. Nemusejí pak volat odběratelům a upomínat je o zaplacení – to za ně dělá třetí strana a oni se mohou mile tvářit a dělat byznys dál.

E15: Jak si klienty a jejich odběratele prověřujete? Oslo-vujete je přímo?

Taky. Rovněž z veřejných zdrojů, máme databáze prověřující platební kázeň, nedoplatky na sociálním a pojistném. Když máme povolení od klienta, obracíme se na odběratele a požadujeme finanční výkazy, abychom si mohli udělat analýzu. Podle limitu financování jsou různé stupně prověřování. Můžeme takto dát klientovi i důležité informace, pokud je odběratel rizikový, aby se vyhnul riziku nezaplacení. Takto přes své partnery-faktory pokrýváme prakticky celý svět.

E15: Říkala jste, že jste ukončili spolupráci s některými klienty kvůli jejich rizikovitosti. To byl problém s nimi, nebo s jejich odběrateli?

Většinou to je tak, že se klientovi zhoršuje finanční situace a ubývají mu odběratelé. Obecně se říká, že firma má mít pro faktoring tři a více odběratelů. Když jich je méně, je to rizikové. Nebo pokud je v odvětví příliš velký tlak na cenu. Když firma podniká skoro bez marže, těžko přežije jakoukoli ztrátu. Obvykle je důvod na obou stranách, u dodavatele i odběratele, riziko odběratele má ale vyšší váhu.

E15: Jak řešíte nesplácené pohledávky, máte na to své oddělení, nebo je prodáváte?

Takových věcí řešíme dost. Spravujeme pohledávky po splatnosti, i když je pohledávka pojištěná nebo když je firma v konkurzu, staráme se o ně, protože klient si to zaplatil, je to součást služby. Máme určitý systém vymáhání, využíváme i své advokáty. Osobně nevím o žádném existujícím trhu pohledávek z fak-

“

Měli bychom být těmi nejlepšími vymahači, když to nabízíme jako službu. No a to, co neumíme či nechceme umět, nechci, aby pro nás dělala vymáhací agentura, přece jen, máme nějaké renomé... Nejdeme za hranici práva a etiky

toringu. Jsou zde sice inkasní agentury, ale jejich cenové nabídky nejsou někdy ekonomicky výhodné. Navíc my bychom měli být těmi nejlepšími vymahači, když to nabízíme jako službu. No a to, co my neumíme či nechceme umět, nechci, aby pro nás dělala vymáhací agentura, přece jen, máme nějaké renomé... Nejdeme za hranici práva a etiky.

E15: Vymáhání až do konkursu je pro klienty v ceně, nebo jim je dále účtujete?

Ne, je to v ceně faktorin-gového poplatku. Jedině když klient chce do soudního sporu, například z důvodu uplatnění nějaké protipohledávky a podobně, pak chceme, aby zaplatil soudní poplatek. Aby na tom měl také vlastní ekonomický zájem, dal nám adekvátní podklady, abychom pak u soudu nestáli v důkazní nouzi.

E15: Co se týče potravinářských řetězců, mnoho faktorů považuje tento byznys za problematický. Vy ho děláte, takže pro vás rizikový není?

V tomto případě je vždy otázka, jakou má postoupená pohledávka hodnotu. Nominální hodnotu vidíme, ta je na faktuře. Skutečná hodnota cash flow, které připlyne, ale často jasná není. Nechceme financovat částku, která nám nikdy nepřijde. To je u řetězců problém, mají neuvěřitelný systém poplatků jako zalistování, regálovné, skonta, obrátové bonusy, poplatky za zbo-

ží zařazené do letáku... Těžko se vyznat v tom, co všechno si oni postaví jako protipohledávku proti hodnotě zboží, která byla dodaná. Řetězce často dodavateli zboží vracejí. Obecně, problémy s řetězci nevystávají kvůli jejich nadřazenému chování. Některé řetězce přímo ve smlouvách s dodavateli zakazují postupování pohledávek – například Tesco či některé hobbyřetězce. Pak si ale dají sedesátidení či devadesátidenní splatnost faktur, a kde na to má dodavatel brát kapitál?

Ale s některými řetězci se spolupracovat dá, akceptují nás, vzájemně se informujeme o otevřeném saldu a protipohledávkách... To je třeba případ Makra.

E15: Museli jste kvůli poklesu obratu výrazně sahat na náklady, propouštět?

Určitě. Jak docházelo k poklesu obratu a my jsme chtěli zůstat profitabilní – což se povedlo – snížili jsme počet lidí o dvacet procent, náklady jsme zredukovali všude. Snižovali jsme také mzdy u stávajících zaměstnanců, management šel dolů s platem o deset procent. Řadových lidí se snižování mzdy nedotklo, ale nevypláceli jsme prémie. Tým musí pocítit, že se firmě tak nedaří. Každý se takových kroků obává, ale snažíme se vést otevřenou politiku informovanosti našich lidí. Musím říci, že nakonec nikdo neprotestoval. Až mě to dojalo.

Jana Němečková

Vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy a Národohospodářskou fakultu VŠE. Kariéru začala na počátku devadesátých let jako advokátka, pak působila jako vedoucí právního odboru v Pragobance, kde byla zároveň členkou představenstva. V roce 1998 nastoupila do faktoringové firmy Transfinance, kde nejprve zastávala funkci místopředsdkyně představenstva. Nyní je jeho předsdkyní a zároveň ředitelkou firmy. Minulý týden byla jmenována předsdkyní Asociace faktoringových společností. Transfinance patří do skupiny Commerzbank.

tvář dne

Foto bloomberg

Jestliže se vláda rozhodne, že takovou daň zavede, tak bude zavedena, ať se to bankám líbí, nebo ne,

řekl o plánu rakouské vlády na zavedení nové bankovní daně šéf Erste Group Andreas Treichl | str. 12

Past na trafikanty. A na příští vládu

David Klimeš

Vláda schválila nové zásady pro určování manažerských platů ve státem ovládaných firmách. V dubnu přibude dobrozdání Vratislava Kulhánka o dozorcích radách. Tyto aktivity ministra financí Eduarda Janoty se ale nezařadí vedle konvergenčních programů a exit strategií. Ty jsou sice všeobecně chválené, ale pro velké strany nemají cenu ani toho potiš-

těného papíru. Oproti tomu nová pravidla pro manažerské platy a zásady pro obsazování dozorcích rad budou svého druhu testem integrity pro příští, novou a snad zase standardně politickou vládu. Jak se manažerské smlouvy změní, totiž posoudí až koncem října vítěz jarních voleb. Stejně tak stanovení stropů pro celkovou odměnu ve státem ovládaných firmách bude na nových ministrech. Obdobné je to s dozorcími radami. Kulhánek sice v dubnu vydá vysvědčení dosavadním radním, někdo možná odejde, ale teprve po volbách se ukáže, jak vítěz voleb odolá lákadlu dosazování nekom-

petentních straníků do dobře zaplacených funkcí. Před rokem se o podobné vyčištění chléva pokusili Švédové. Tamní ministr průmyslu po analýze platů státních manažerů pronesl kouzelné věty: „Nenašli jsme nic nového, totiž změnily, totiž posoudí až koncem října vítěz jarních voleb. Stejně tak stanovení stropů pro celkovou odměnu ve státem ovládaných firmách bude na nových ministrech. Obdobné je to s dozorcími radami. Kulhánek sice v dubnu vydá vysvědčení dosavadním radním, někdo možná odejde, ale teprve po volbách se ukáže, jak vítěz voleb odolá lákadlu dosazování nekom-

petentních straníků do dobře zaplacených funkcí. Před rokem se o podobné vyčištění chléva pokusili Švédové. Tamní ministr průmyslu po analýze platů státních manažerů pronesl kouzelné věty: „Nenašli jsme nic nového, totiž změnily, totiž posoudí až koncem října vítěz jarních voleb. Stejně tak stanovení stropů pro celkovou odměnu ve státem ovládaných firmách bude na nových ministrech. Obdobné je to s dozorcími radami. Kulhánek sice v dubnu vydá vysvědčení dosavadním radním, někdo možná odejde, ale teprve po volbách se ukáže, jak vítěz voleb odolá lákadlu dosazování nekom-

Armádní tajnosti

Skauzou Pandury se otevírají i jiné otázky, než kolik kdo vzal a proč ještě nesedí. Za zamyšlení třeba stojí, kolik toho mají politici a veřejnost vědět o armádních nákupech. A nakolik se do nich mají míchat. Jednoduše odpověď, že jde o naše peníze, a máme tedy právo, tentokrát nemusí platit. Proč? Protože jde o válku a tu vedou vojáci. Veřejnost se z ní vyvázala, umírání na bojišti už se nenosí. Když jsme se rozhodli dávat armádě padesát miliard korun ročně, pak ji nechme, ať si za ně koupí, co potřebuje. Veřejné debaty o ceně a parametrech zbraní jsou mimo, pandur není teréňák na víkend. Čím víc je o našich zbraních známo, tím spíš to vojáci odnesou životem. Je jasné, že politická kontrola musí být, stejně jako odpovědnost konkrétních lidí za rozhodnutí. To nefunguje, a armádní zakázky tak roky generují podivné milionáře. Změňme systém, chyťme zloděje. Ať ale politici neříkají vojákům, z čeho mají střílet.

Dalibor Martínek

Kresba www.glasbergen.com

Naši akcionáři jsou poslední dobou zřejmě trochu nervózní. Když mi zvadla kytky na stole, akcie spadly o 20 procent.

Prostořecí Řekové

Roman Dvořák

Řecký premiér mluví, jako kdyby Řecko prohrálo válku a úroky ze státních dluhopisů byly poválečné reparace. Jeho nahlas vyřčené přání, aby si Řecko půjčovalo za stejně nízké úroky jako ostatní země eurozóny, náklady řeckého dluhu nesníží, ničemu nepomůže ani jeho výzva k útoku proti spekulantům. Je normální, aby věřitelé chtěli za vyšší riziko i vyšší výnos. A je normální, že spekulanti nevěří, že ho dostanou. Taková je cena za špatnou finanční vizitku kolébky civilizace.

Řecko, Mexiko, Korea

Kdyby si premiér býval nahlas přál, aby Řecko platilo stejné úroky jako země, které mají stejný rating, dávala by jeho slova větší smysl. Ratingové agentury, které si vysloužily ostrou kritiku za benevolenci v případě Islandu, podruhé nezasply. Všechny nedávno snížily rating Řecka. Moody's na úroveň Polska a Koreje, S&P zařadili Řecko k Mexiku a Jihoafrické republice, Fitch k Maďarsku, Rusku a Litvě. Odpovědí na horší známky bylo rychlé zvýšení kreditní

prémie řeckého dluhu. Další růst úroku pak již nesouvisel s ratingem, ale s nejasným výsledkem mezinárodních jednání, zmatenými komentáři evropských politiků a dalším zadlužováním země. S horším výhledem přestali spekulanti věřit v úhradu řeckého dluhu a začali sázet na další růst ceny za zajištění proti jeho úpadku.

Mimo kategorii

Věřitelé nyní pohlížejí na Řecko mnohem přísněji než na státy se stejným, či dokonce horším ratingem. Aby Řecko své dluhopisy upsalo, musí nabídnout o poznání vyšší výnos než hůře hodnocené země, jako jsou Brazílie či Turecko. Za desetiletý dluhopis to pro Řeky dělá asi šest a půl procenta, přičemž Turecko najde kupce za šest a Brazílie za necelých pět a půl procenta výnosu. Dráž než Řecko si už půjčují jen státy, jež patří mezi nenapravitelné recidivisty mezi dlužníky a které v moderní historii zažily několik bankrotů.

Silácké řeči

Řecko, které prošlo sérií dlouhých krachů naposledy v 19. století, přitom nemá minulost pochybného dlužníka. Přesto současná riziková premie Řecka indikuje pravděpodobnost bankrotu asi tak velkou jako v případě Dominikánské republiky, země u samého dna ratingových tabulek. Řecko tedy stěží může platit za svoje dluhy stejné

> zahraniční komentáře

SME

Sbohem, Jano Lütkenová

Šéfka švýcarské firmy Interblue Group Jana Lütkenová, zatížená 15 miliony eur, které z ní mámi slovenská strana, ze společnosti vycouvala. Kdyby to nebylo tak očekávané a smutné, byly by pokusy vlády o navázání „rozumné“ řeči velmi směšné. Vždyť ta firma udělala všechno, aby se za ní zavřela voda. Je to úžasně představení - nejlepší nabídka na prodej slovenských emisí je od garážové firmy ze severzopadu USA. Když skandál neutichá, nastává její švýcarská metamorfóza. Ministerstvo život-

ního prostředí následně vysílá do Švýcarska signály i posly. Ano, teď už nemá za kým. Sečteno a podtrženo, sporných 15 milionů eur je v nedohlednu. Na obchodě tak Ficova vláda prodělala zhruba 70 milionů eur. Ministerstvo životního prostředí teď vůbec netuší, jestli ještě existuje někdo, kdo je vázán smlouvou mezi státem a Interblue Group. Ani v tomto klimatu se ovšem ministr nestydí opakovat svou mantru o tom, že neexistuje důkaz o tom, že slovenský emisní obchod byl špatný, protože jej není s čím porovnat.

Premiérská šikana

Poslední odhalení vykreslují velmi nelichotivý obraz každodenního života v Downing Street za premiérství Gordona Browna. Slyšeli jsme příběhy o vznětlivém premiérovi, který někdy křičí, kleje a vůbec dupe kolem jako medvěd s bolestí hlavy. Mluví se o řvaní na zaměstnance, dokonce o několika případech, kdy byli poradci premiérem popadnuti a odstrčeni stranou. Je ale třeba myslet na to, co v tomto nepříjemném obrázku není. Browna nikdo neobvinil z napadení, házení mobilním

telefonem po zaměstnancích. Neslyšeli jsme ani žádné zprávy o tom, že by si někdo stěžoval na systematickou perzekuci jednotlivců pracujících v čísle 10. Jakkoli jsou zprávy nepříjemné, neobsahují nic, co by se dalo bez uzardění nazvat šikanou. Voliči mají jistě plné právo posuzovat při nadcházejících volbách i Brownův charakter. Ale premiér by neměl být automaticky vinný ze zločinů, které nespáchal.

The New York Times

Teror a svoboda projevu

Kongres postavil mimo zákon poskytování „materiální podpory“ zahraničním teroristickým skupinám. Jistě rozumné opatření v boji s terorem, ale také opatření, které s sebou nese riziko upltnění, jež by mohlo omezit americkou svobodu projevu. Nejvyšší soud má nyní šanci určit jasnou hranici mezi omezením pomoci teroristům a podkopáváním občanských svobod. Soud bude totiž projednávat případ společnosti Humanitarian Law Project. Její předseda by

rád poskytoval kurzy smírného řešení konfliktů Kurdské straně pracujících, která vedla guerillovou válku proti turecké vládě, a radil této straně, jak jednat s OSN a dalšími mezinárodními organizacemi. PKK je v USA na seznamu zahraničních teroristických organizací a představitel Humanitarian Law Project se obávají, že by mohli být stíháni. Společnost se tím cítí krácena na svých právech na svobodu projevu a shromažďování. Nejvyšší soud by měl postupovat s největší opatrností.

> pište nám

Deník E15 utváříte i vy, naši čtenáři. Těšíme se na vaše dopisy a e-mail. Zásílat je můžete na nazory@e15.cz

glosa

Jak jsem přežil svíčkové šílenství

Petr Dašek | Praha

Mám za to, že podle svíčkové na smetaně se pozná kvalita kuchyně a že nejlepší ji dělá moje maminka. Ověřit obojí jsem měl možnost na Grand Restaurant Festivalu. V duchu motto akce I obyčejný člověk může ochutnat vysokou gastronomii jsem po čtrnáct dní vyražel do jedné z nejlepších pražských (a jedné mimo-pražské) restaurací. V zájmu objektivitvy jsem navštívil všech 12 podniků, které svíčkovou nabízely. Ve většině případů jsem dostal pouze dva až čtyři menší různě upravené karlovarské či houskové knedlíky. A ani omáčky nebylo vždy nazbyt – pořádnou porci v omáčnicku servírovali pouze ve dvou podnicích. Nicméně všechny malé i větší porce pro mě byly kulinářským zážitkem. Příjemné navíc bylo i to, že každá omáčka chutnala jinak – od silných a tmavých po smetanou a máslem zjemněných variant, vždy ale správně sladkokyselé. Při úpravě masa volili šéfkuchaři buď klasickou variantu pečeného masa špikovaného slaninou, nebo modernější vakuovou úpravu. Více mě oslovila ta druhá, konkrétně třeba středně propéčený hovězí Flap steak šéfa kuchyně restaurace Bellevue Petra Bureše či podobně upravená svíčková v La Veranda.

Svíčková exkurze mě stála zhruba tři tisíce korun, což byla za možnost ochutnat tolik variant profesionálně upraveného pokrmu skvělá cena. Pro srovnání – průměrná útrata v navštívených restauracích činí 1200 korun. A která svíčková na smetaně byla nejlepší? To si netroufám říci, místo toho jsem si dovolil sestavit pro mě nejchutnější kombinaci: karlovarské knedlíky jako v restauraci Essensia Mandarin Oriental, Prague, omáčka jako v Obecním domě, maso s restovanou zeleninou

a slaninou jako v La Veranda, brusinkový terč jako ve Svaté Kláře a porce jako Na Štěpáně. K tomu ještě dodávám mé osobního hodnocení: nejromantičtější prostředí – Svatá Klára, nejluxusnější toalety – Francouzská restaurace v Obecním domě, nejexotičtější úprava – SaSaZu, nejprofesionálnější obsluha – Essensia Mandarin Oriental, Prague, nejpříjemnější atmosféra – La Veranda, nejsladnější chuť masa, omáčky a knedlíků – Bellevue.

Porce jako hrom. V restauraci Na Štěpáně u Mělníka připravil šéfkuchař Martin Balcar svíčkovou z irských hovězích líček špikovaných slaninou a houskovými knedlíky

1. ročník Grand Restaurant Festivalu

Navštívilo ho 7055 hostů. Trval měsíc a odehrával se v patnácti českých restauracích, které nabízejí luxusní delikatesy za festivalové ceny.

Největší oblibě se těšila Francouzská restaurace v Obecním domě. Na druhém místě skončila restaurace V Zátíší a třetím nejnavštěvovanějším fesitvalovým podnikem byl restaurant Bellevue.

Restaurace La Degustation Bohême Bourgeoise byla jako jediná vyprodána již před začátkem festivalu.

Největší zájem byl o degustační ochutnávky za 600 Kč (3 degustační porce, 2 minerálky 0,33l a 0,5l vína).

V ráji gurmánů čepují přímo ze sudů

Praha | Gastronomická mapa Prahy skýtá mnohá překvapení. Třeba v Bělehradské ulici je to obchůdek s podivným názvem Vom FASS. V překladu to znamená „ze soudku“, tedy čepované či stáčené. Přímo ze sudů či velkých skleněných nádob tady stácejí do karaf a lahviček oleje octy a různé lihoviny. Vše zde můžete ochutnat, zvolit si způsob balení. Základ tvoří rostlinné oleje – olivové, ořechové, semínkové, ochucené. Hojně jsou zastou-

peny octy a octové balzámy. Mají mnoho netradičních příchutí, nechybějí ani různé druhy balsamica. Vedle vín jsou v nabídce destiláty. Na své si přijdou milovníci různých druhů whisky, rumu či koňaku. Likéry německá firma odebírá přímo od výrobců v zemích jejich původu. Mnohé z nich se vyrábějí ještě podle starých receptů. A oč je nyní největší zájem? Mezi sezonními nápoji pro chladné dny to jsou Ořechovice z lískových oříšků a Švestky s kořením (na snímku). >jam

Návrat legendy.

Vinea, nealkoholický hroznový nápoj zlatozelené barvy, který se narodil v roce 1974, se vrací. A stylově. Na trh ho po letech uvádí společnost Kofola. Ta koupila značku Vinea v roce 2008 a od loňského roku ji vyrábí na Slovensku v Rajecké Lesné.

Aristokratka stále překvapuje

Jaroslav Matějka | Praha

Carolina Herrera se začala věnovat módě až ve svých čtyřiceti letech. Z nudy. Do té doby žila jako bohatá šlechtična. Zpočátku navrhovala modely jen pro své bohaté známé. Rychle si však vydobyla renomé, když zaujala luxurními, elegantními modely. Na letošním Týdnu módy v New Yorku představila novou kolekci Podzim 2010 a dokázala, že neztrácí dech.

Vyznání návrhářky. „Miluji eleganci. A spleťtosti. V módě je však třeba se složitostmi zacházet opatrně. V konečném výsledku musí vše působit jednoduše.“

Sladěno. Carolina Herrera je mistryně v používání různých materiálů. Důkazem je model nalevo – bílá hedvábná krajka zdobí blůzu s krátkými rukávy, k tomu bolerko z lišky a saténu a široké černé kalhoty

Carolina Herrera (71)

Módní návrhářka a podnikatelka. Narodila se v Caracasu, ve Venezuele.

Svoji společnost založila v roce 1980. Ta se od počátku orientovala na luxusní oděvy a rychle se rozvíjela.

Modely Caroliny Herrery oblékala třeba Jacqueline Kennedyová-Onassisová, Ivana Trumpová, Meryl Streepová.

Butiky se jménem Carolina Herrera jsou dnes v New Yorku, Dallasu, Los Angeles, Bal Harbouru a Las Vegas.

Navrhuje i sluneční brýle a parfémy.

Na Prokletém ostrově se Scorsese ztrácí

► **FILMOVÁ RECENZE**
Stanislav Šulc | Praha

Filmové stárnutí je ošidná věc. Snad s výjimkou Woodyho Allena to neplatí pro nikoho ze slavných režisérů tolik jako pro Martina Scorseseho. Zatímco jeho filmové dospívání symbolizují špinavé snímky jako Taxikář a završuje nedostižný Zuřící býk, filmovou dospělost reprezentují omamné estetické jízdy Mafiáni a Casino, Scorseseho filmové stáří na svůj vrchol prozatím čeká. Filmy jako Gangy New Yorku či Skrytá identita sice představují hollywoodský nadstandard, zároveň jsou pouhými odlesky kdysi unikátního filmařského stylu svého tvůrce. Změní to Prokletý ostrov, Scorseseho novinka, v níž opět hlavní roli ztělesnil perfektní Leonardo DiCaprio? Bohužel nikoli.

Pro Prokletý ostrov totiž platí stejná charakteristika jako pro Gangy New Yorku nebo Letce – je to téměř skvělý film, který však nenesne srovnání s Taxikářem, Zuřícím býkem ani Mafiány. Scorsese se vydal na pole psychologického thrilleru, pro něj pole nepříliš probádané. Hlavní hrdina, U. S. Marshall Teddy, přijíždí na tajemný ostrov, kde leží psychiatrická

léčebna pro nejtěžší zločince. Má zde vyšetřit útěk jedné z nebezpečných pacientek, postupem doby však zjišťuje, že ostrov skrývá daleko více tajemství. A zároveň pod vlivem všudypřítomné atmosféry vyšinitosti se v něm začnou probouzet skrytí démoni. Ale ono je to možná všechno úplně jinak.

Scénář Scorseseho no-

vinky je totiž jedna velká hra s divákem. Přirozený tok pátrání po zmizelé pacientce je nabouráváno falešnými stopami, slepými uličkami a také flashbaky z Teddyho minulosti, které postupně odkrývají jeho podivnou osobnost. V samotném závěru se vše slije do překvapivého závěru, který de facto popře vše, co si divák do té chvíle myslel.

Nejde o žádný chaos, ale snad až příliš překombinovanou strukturu. Podobně tomu bylo i ve Scorseseho oskarové Skryté identitě, ale tady to má opodstatnění v psychiatrické teorii, o níž se snímek neustále opírá. Podobně překombinovaná je i Scorseseho režie. Daří se mu budovat zvrácenou atmosféru ostrova a psychiatrické léčebny,

ale až příliš často sklouzává k samoučelné „uměleckosti“. Prokletý ostrov nepůsobí jako zralé, promyšlené dílo mistra, ale spíše jako snímek vzniklý metodou pokus omyl. Scorsese je však natolik skvělým autorem, že většina pokusů funguje. Jen ne tak dokonale, jak tomu bývalo dříve. Scorseseho stáří tak i nadále čeká na svého Zuřícího býka.

Foto Bontonfilm

↑

> **Prokletý ostrov**
(thriller, USA, 137 minut)
Režie: Martin Scorsese
Hrají: Leonardo DiCaprio, Mark Ruffalo
Premiéra: 25. února
Hodnocení: 70 %

<

Hvězda filmu. Skvělý Leonardo DiCaprio ztělesnil U. S. Marshalla Teddyho, který na tajemném ostrově vyšetřuje zmizení jedné z pacientek sanatoria

> **krátce** <

► **V Panenském Týnci vystoupí Röyksopp**
Jednou z hvězd prvního ročníku Open Air Festivalu, který začne 13. srpna na letišti v Panenském Týnci, bude norské elektronické duo Röyksopp. Slavní Norové, kteří první den festivalu doplní již avizované Brity Faithless, naživo představí novou desku Senior, jež vyjde na jaře.

► **Hřebejk v září začne točit s pravdou ven**
Úspěšná autorská dvojice Jarchovský-Hřebejk připravuje nový snímek. Ponese název S pravdou ven a natáčení by mělo začít 1. září letošního roku. Koproducentem jejich novinky bude televize Nova. Premiéra je prozatím naplánována na 1. června 2011. >čtk, sul

Banální vzpomínky na Jungvolk

► **KNIŽNÍ RECENZE**
Milan Ducháček | Praha

Vydávat tituly s nacistickou tematikou je vděčný komerční tah. Kniha Byl jsem u Hitlerjugend však nepřináší nic výjimečného, nemluví o tom, že k zařazení do Hitlerjugend hlavní hrdina během války nedorostl, a český titul tudíž klame. Prozaizované vzpomínky Wilhelma R. Gehlena (*1933), někdejšího člena Jungvolku pomáhajícího u protiletectké obrany, obsahují zajímavé střípky z každodenního života městečka v Porúří během druhé světové války a kuri-

ózní epizodu z výletu za tetičkou do Arden na Vánoce 1944. Stylizovaný pohled očima dospívajícího chlapce však kazí četné překladatelské i věcné chyby. Gehlenovy nesoustavné vzpomínky a zápisky literárně přepracoval alabamský profesor fyziky a fanoušek vojenské historie Don A. Gregory. Problém je, že se snažil vytvořit knihu, jež bude „čtivá, informativní a co nejvíce odpovídající faktům a která navíc poskytne obranu, obsahují zajímavé střípky z každodenního života městečka v Porúří během druhé světové války a kuri-

↓

> **Wilhelm R. Gehlen, Don A. Gregory: Byl jsem u Hitlerjugend**
Vydavatel: BB Art, Praha 2009
Hodnocení: 40 %

<

a stížnostem na staršího zfanatizovaného brášku však působí křečovitě a často i nevěrohodně. Pokus skloubit poučení o Třetí říši se zábavou se moc nepovedl. Autor je spolupracovníkem redakce

tipy E15

> **festival** <

Pod hlavičkou Zimního Rock for People vystoupí dnes večer španělská ska-punková ikona The Locos v brněnském klubu Semilasso.

V brněnském Palace Cinemas Velký špalíček dnes odstartuje první ročník filmového festivalu Cinema Mundi.

Festival Malá inventura ode dneška v divadle Ponoc nabídne bohatou nabídku scénické tvorby.

> **tv tipy** <

► **HBO | 20.00 Předčítač**
Snímek nominovaný na několik Oskarů natočil režisér Stephen Daldry.

> **sport**

Členové hokejového Triple Gold Clubu se poprvé sešli

Vancouver | Všech dvaadvacet hokejistů, kteří dokázali vyhrát olympijské hry, mistrovství světa a získat Stanley Cup, se v pondělí večer sešlo ve Vancouveru na jednom pódiu. Mezinárodní hokejová federace (IIHF) poprvé oficiálně ocenila členy takzvaného Triple Gold Clubu. Aplausu se dočkali i čeští hráči Jaromír Jágr a Jiří Šlégr.

„Já bych se ale teď radši soustředil na hokej a ne na tohle. Jsou věci, které si budeš pamatovat, až skončíš s hokejem, ale teď momentálně to pro mě není v dobrý čas,“ řekl Jágr, kterého čekal osmifinálový zápas na olympijských hrách proti Lotyšsku.

Podobně na tom byli i Kanaďané Chris Pronger a Scott Niedermayer, kteří dokonce slavnostní ceremoniál předčasně opustili, aby měli klid před osmifinálovým utkáním s Němcem. Fotografové tak nemohli zvětšit všechny členy klubu na jednu. Zbývající dvacítko však ochotně pózovala u Stanleyova poháru, trofeje pro mistry světa a figuríny se zlatou olympijskou medailí na krku.

IIHF chtěla majitele zlatého hattricku ocenit už v roce 2008 při stém výročí svého založení. Nakonec se ale ceremoniál pořádaly IIHF, NHL a Hráčskou

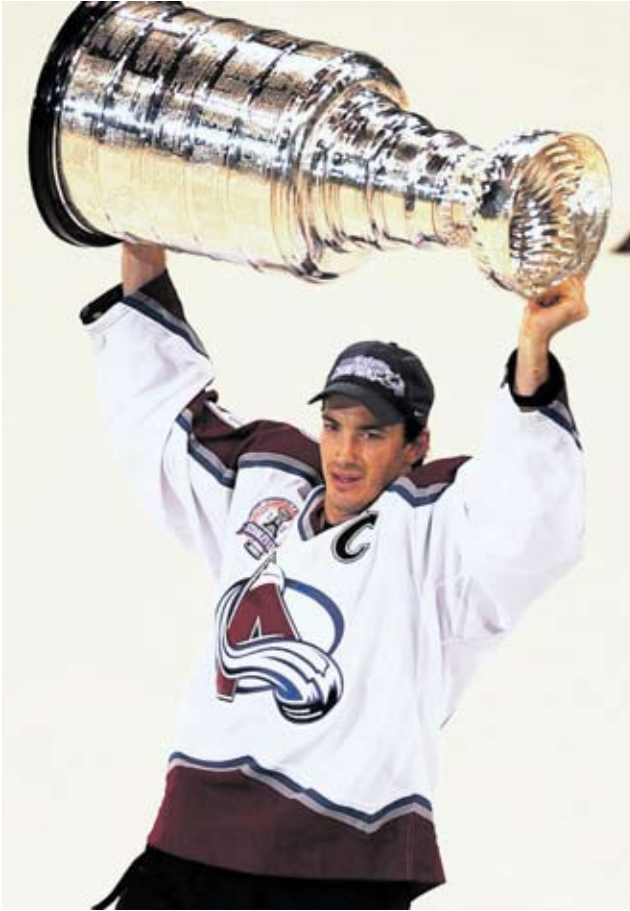

Foto čtk

Uznání. Joe Sakic získal Stanley Cup, vyhrál olympijské hry a mistrovství světa a společně s dalšími 21 hokejisty byl za tento počín poprvé oficiálně oceněn

asociací NHLPA uskutečnil až ve Vancouveru v Kanadském hokejovém domě u Canada Hockey Place.

Všichni ocenění dostali na památku speciální dres pro členy klubu, hodinky s vyrytým jménem a speciální brož s logem klubu. „To ale není tak důležité jako ten pocit, že jsme se tady sešli. Doposud se o tom jen povíдалo a to, že jsme pohromadě, byl dobrý nápad,“ řekl Šlégr, jenž do Vancouveru přicestoval speciálně jen kvůli této akci.

Je pravděpodobné, že již v tomto týdnu se počet členů klubu rozroste. Na olympiádě startuje sedm hráčů, kterým ke vstupu do elitní společnosti chybí jen triumf pod pěti kruhy. Jsou mezi nimi i obránce Pavel Kubina a útočník Josef Vašíček. Stejnou šanci mají i Rusové Sergej Fjodorov a Ilja Bryzgalov, Kanaďan Eric Staal, Fin Jere Lehtinen a Slovák Miroslav Šatan. >čtk

Přehled členů Triple Gold Clubu: Tomas Jonsson, Hakan Loob, Mats Näslund, Peter Forsberg, Niklas Kronwall, Mikael Samuelsson, Henrik Zetterberg, Nicklas Lidström, Fredrik Modin (všichni Švédsko), Valerij Kamenskij, Alexej Gusarov, Vjačeslav Fetisov, Igor Larionov, Alexandr Mogilnyj, Vladimir Malachov (všichni Rusko), Brendan Shanahan, Joe Sakic, Rob Blake, Scott Niedermayer, Chris Pronger (všichni Kanada), Jaromír Jágr, Jiří Šlégr (oba ČR).

>> **servis z OH**

► **Na protest je pozdě**
Ruský krasobruslař Jevgenij Pljuščenko uvažoval o dodatečném protestu proti výsledkům olympijské soutěže, v níž obsadil druhé místo. Zlatý medailista z předchozích her v Turíně se stále cítí poškozený hodnocením rozhodčích.

Vedení Mezinárodní bruslařské unie jej však upozornilo, že na oficiální námitku už je pozdě. Podle pravidel by musel Pljuščenko reagovat nejpozději den po skončení soutěže, která vyvrcholila ve čtvrtek. >čtk

> **finálové výsledky <**

Krasobruslení – taneční páry, konečné pořadí: 1. Virtueová, Moir (Kan.) 221,57, 2. Davisová, White (USA) 215,74, 3. Dominová, Šabalín (Rus.) 207,64, ...21. Hájková, Vincour (ČR) 133,81. **Ženy – sprint dvojic (6 x 1,4 km volně):** 1. Sachenbacherová-Stehleová, Nystadová (Něm.) 18:03,7, 2. Kallaová, Haagová (Švéd.) -0,6, 3. Chazová, Korostelevová (Rus.) -4. **Muži - sprint dvojic (6 x 1,6 km volně):** 1. Pettersen, Northug (Nor.) 19:01,0, 2. Tscharnke, Teichmann (Něm.) -1,3, 3. Morilov, Peťuchov (Rus.) -1,5, ... **Kožíšek, Koukal (ČR) -12,8. Skoky na lyžích - družstva:** 1. Rakousko (Loitzl, Kofler, Morgenstern, Schlierenzauer) 11079 b., 2. Německo (Neumayer, Wank, Schmitt, Uhrmann) 1035,8, 3. Norsko (Bardal, Hilde, Evensen, Jacobsen) 1030,3, ...7. Česká republika (Hájek, Koudelka, Hlava, Janda) 981,8.

další výsledky
Akrobatické lyžování, skoky mužů – kvalifikace: 1. Ťia Cung-ťang (Čína) 242,52 b., 2. St. Onge (USA) 240,67, 3. Lambert (Švýc.) 238,33.

vybraný program středa – 19.00: Obří slalom žen. **22.00:** Rychlobruslení – 5000 m žen.

100008486

inzerce

Vydrž, Martino!
Přidej další, zlato!

Centropen GOLD
zanechá krásně dlouhou zlatou stopu

centropen®
Kvalita, která inspiruje

Hokej dokazuje svoji popularitu

V Kanadě je kromě tradičního sportu oblíbený také curling

Zábava. Curling je v Kanadě populární, dokazuje to i olympiáda ve Vancouveru

larita krasobruslení se odrazila i na cenách vstupenek, které patřily k nejvyšším. Nejlevnější lístek na volné jízdy mužů i žen vyšel na 150 dolarů, vstupenka na závěrečnou exhibici stála dokonce 175 dolarů. Nejlepší místa byla ještě o 350 dolarů dražší.

Nejen v Kanadě, ale i ve zbytku světa vzrůstá v posledních letech zájem o adrenalinové disciplíny, tedy i o akrobatické lyžování a snowboarding. Přesto tohoto zájmu nemohli pořadatelé dostatečně využít. Areál Cypress Mountain Resort, kde se soutěže konají, pojme osm až dvanáct tisíc diváků, podle disciplíny. Na některé závody ale museli pořadatelé kvůli nepříznivému počasí snížit kapacitu areálu o čtyři tisíce míst, a celkem tak přišli o 28 tisíc diváků.

OLYMPIJSKÉ HRV

Martina Peřínková | Praha

Lední hokej, krasobruslení, akrobatické lyžování a curling – to jsou sporty, které se na olympijských hrách ve Vancouveru těší největší oblibě. Tyto sporty totiž patří v Kanadě k nejpobulárnějším, a proto jsou i na olympiádě hojně navštěvovány, což se odrazilo i na ceně vstupenek. Menší zájem mají fanoušci o běžecské lyžování či biatlon.

Národním sportem číslo jedna je v Kanadě jednoznačně hokej. Potvrdil to i zájem fanoušků, finále mužského hokejového turnaje bylo vyprodáno během několika minut, přestože nejlevnější vstupen-

ka stála 350 dolarů. Hokejový turnaj sleduje také značné množství diváků u televize. Zápas Kanady s USA sledoval rekordní počet fanoušků. Podle stanice CTV se na zápas dívalo 10,6 milionu lidí, v některých chvílích sledovanost dosahovala až třinácti milionů, což je více než třetina kanadské populace. Utkání Kanada-USA se tak stalo nejsledovanějším pořadem v kanadské historii.

Zatímco popularita hokeje v Kanadě nepřekvapí, oblíbenost curlingu už ano. Reprezentanti v této disciplíně si užívají na olympiádě bouřlivou diváckou kulisu, na kterou ale nejsou příliš zvyklí. Na předchozích olympijských hrách se potýkal curling s nízkým zájmem divá-

ků, a to dokonce i v zápasech o medaile. Nyní se utkání hrají v hale pro 5600 diváků.

Také krasobruslařské soutěže byly vyprodané mezi prvními, přestože se do haly vejde 14 200 fanoušků. Popu-

Příklady cen vstupenek

(v dolarech)

disciplína	nejlevnější	nejdražší
biatlon	25	70
klasické lyžování	25	70
sjezd	100	150
curling – finále	125	125
rychlobruslení	95	185
krasobruslení – exhibice	175	525
hokej – finále mužů	350	775

Infografika E15, pramen vancouver2010.com

> vítězové & poražení

> Voráčová a Záhlavová-Strýcová postoupily

České tenistky Barbora Záhlavová-Strýcová a Renata Voráčová postoupily na turnaji v Acapulku do druhého kola. Prvně jmenovaná porazila Němku Kathrin Wörleovou 6:4, 6:2, Voráčová si poradila s Pauline Parmentierovou z Francie dvakrát 7:6.

Hned v prvním utkání se naopak se soutěží rozloučila Sandra Záhlavová, když podlehl nasazené dvojce Agnes Szavayové z Maďarska 6:2, 1:6 a 3:6.

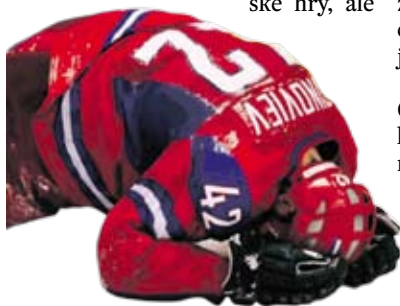
Na turnaji se ještě představí dvě české tenistky. Klára Zakopalová se utká s hráčkou z kvalifikace,

ve které si účast v hlavní soutěži vybojovala Lucie Hradecká.

> Pro Zinovjeva sezona skončila

Pro ruského útočníka Sergeje Zinovjeva skončily po zranění z utkání s českými hokejisty nejen olympijské hry, ale

celá sezona. Informoval o tom Alexandr Medvedev, šéf Kontinentální hokejové ligy, v níž dvojnásobný mistr světa nastupuje za Ufu.

„Bohužel, je mimo hru,“ uvedl Medvedev. Zinovjev musel odstoupit z nedělního zápasu v závěru druhé třetiny, kdy jeho spoluhráč Alexandr Radulov napadl ostrým zákrokem u mantinelu Davida Krejčího, který spadl na ruského hokejistu a poranil mu koleno.

Zinovjev má spolu s Alexandrem Ovečkinem a Iljou Nikulinem v ruském týmu nejlepší bilanci pobytu na ledě při vstřelených a inkasovaných gólech se třemi plusovými body.

> číslo dne

0

pozitivních testů

Čisté hry

Bez jediného dopingového případu zatím probíhají zimní olympijské hry ve Vancouveru. Speciální laboratoře už analyzovaly více než dvě třetiny z 2100 odebraných vzorků a všechny testy zatím byly negativní.

Kreuziger zahájil sezonu

Praha | Úvodní etapou pětidílného závodu Kolem Sardinie včera začala sezona pro českou cyklistickou jedničku Romana Kreuzigera. Jak uvedl třiatdvacetiletý reprezentant stáje Liquigas na své internetové stránce, cítí se lépe připravený než v loňském roce.

Kvrcholům jeho závodního roku budou patřit stejně jako v loňském roce starty na slavném Tour de France a Vuelte, zatím není rozhodnutý, zda se zúčastní zářijového mistrovství světa v Austrálii.

„Asi těžko můžu říkat, že bych jel na Tour o stupně vítězů. Musím k tomu přistupovat s pokorou. Takže bych rád vylepšil to loňské deváté místo. Když budu o dvě přičky lepší, můžu být spokojený,“ uvedl Kreuziger, který naposledy závodil na říjnovém mistrovství světa ve Švýcarsku.

>čtk

'n Superman za milion

nakonec

Vzácný výtisk prvního komiksu se Supermanem byl na aukčním serveru ComicConnect.com vydražen za rekord-

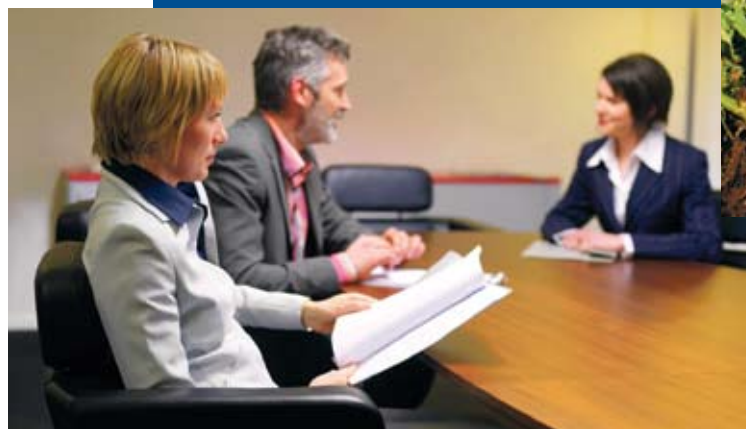
ní milion dolarů (18,9 milionu korun). Časopis z roku 1938, na jehož obálce zvedá kreslený hrdina nad hlavu automobil, je považován za určitý „svatý grál“ mezi komiksy, napsala agentura AP. Jméno kupce nebylo zveřejněno. Výtisk, kterého se na celém světě údajně nachází pouze sto kusů, dosáhl vysoké prodejní ceny díky svému dobrému stavu. Původní cena komiksu byla deset centů.

spe
ciál

Partner přílohy

malé a střední
podnikání

spe

editorial >

Rozvoj takzvaných

klastrů je nepochybně mimořádně zajímavý fenomén,

který v mnoha aspektech připomíná bohatě rozvinutý

systém družstev v období první republiky. Firmy při-

cházejí na to, že jejich konkurenti nejsou jenom ti, s nimiž je potřeba tvrdě

bojovat o klienta, ale s nimiž je rovněž v mnoha ohledech výhodné spolu-

pracovat. Předávání a sdílení informací, rozšíření nabídky služeb, společný

nákup energií či surovin, a tím mnohem účinnější tlak na snížení cen nebo

možnost získat peníze ve formě grantu na podporu společné činnosti, to

jsou jen některé nástroje, jež firmy mohou využít. Kromě této problema-

tiky vám představíme další zajímavou českou firmu, přečtete si o Turecku

jakožto příležitosti pro české podnikatele a máme pro vás i rozhovor s ně-

kdejším uhlobaronem, dnes podnikatelem v oblasti péče o duchovní rozvoj

osobnosti Antonínem Kolářkem.

< **Martin Zika**, redaktor přílohy

Foto: čtk

obsah >

Klastry **II–V** – Rozhovor s Antonínem Kolářkem **VI–VIII** – Profil českobudějovické elektronické firmy TSE **VIII–XI** – Rozhovor s ředitelem kanceláře CzechTrade v Istanbulu Miroslavem Kelnarem **XI–XIV** – Servis **XV**

Spolupráce s konkurentem? Proč ne! >

Tuzemské

firmy se začínají sdružovat do takzvaných klastrů. A přináší jim to významné výhody.

Pro malé a střední podniky je typické, že působí ve vysoce konkurenčním prostředí.

Firmy pohybující se v určité oblasti se často dobře znají, mají zmapované silné stránky svých konkurentů, ale uvědomují si také jejich nedostatky. S těmito znalostmi se pak snaží získat na trhu určitou konkurenční výhodu a dosáhnout větších úspěchů než konkurence. Toto je tradiční pohled na vztahy mezi konkurenty. Existuje však i jiná dimenze vymezující konkurenční prostředí. Podniky, které působí ve stejném oboru a ve stejné lokalitě, jsou ovlivňovány stejnými faktory. Jsou omezovány stejnými legislativními nařízeními, oslovují podobné segmenty zákazníků, využívají stejné

kapacity, to znamená, že mohou čelit řadě společných problémů nebo mít společné potřeby. Proto se nabízí možnost vzájemné spolupráce. Jednou z forem spolupráce může být klastř. Klastry ve smyslu územní koncentrace vzájemně propojených firem, dodavatelů a dalších příbuzných organizací se v ekonomice přirozeně vyskytují již po staletí. Zásadní rozmach myšlenky „klastrování“ je však spojen až s prací amerického ekonoma, profesora Michaela Portera v posledních zhruba patnácti letech. Mezi známé příklady velmi úspěšných klastrů patří například klastř informačních technologií v Silicon Valley, Hollywood – klastř filmové zábavy, finanční centrum na Wall Streetu, holandský květinový klastř a tak dále. Úspěšných příkladů je celá řada.

> Co je klastř

Zjednodušeně lze říci, že klastř představuje geografickou koncentraci firem v souvisejících odvětvích, které mezi sebou spolupracují a sdílejí společné potřeby. Jednotlivé klastry se od sebe často velmi odlišují, například druhem výrobků a služeb, které realizují, fází jejich rozvoje, rozsahem, skladbou firem a jejich velikostí, také podnikatelským prostředím, v němž se nacházejí a tak dále. Existují klastry přirozené a fenoménem posledních let je také vědomá iniciace vzniku a rozvoje organizovaných klastrů. Tyto aktivity jsou v řadě zemí světa podporovány veřejnými politikami jako nástroj pro růst konkurenceschopnosti regionů i samotných subjektů zapojených v klastrech. Je však nutné zdůraznit, že dle původních teorií M. Portera klastry nejsou považovány za žádný specifický projekt ani typ organizace. Klastř existuje, ať už jsou si toho společnosti vědomy, nebo ne. Často se používá pojmu přirozený (porteriánský) klastř pro zdůraznění faktu, že klastry v daném regionu existují nezávisle na nějakém zásahu, projektu či organizaci, jsou výsledkem přirozeného vývoje a výhod z intenzivní spolupráce a vzájemné blízkosti.

příloha e15 >

> Úspěšné projekty českých klastrů

1) Plastikářský klastř

Prvním realizovaným projektem byl společný nákup elektrické energie. Projektu se zúčastnila téměř polovina firem (devět z 20). Principem projektu bylo uspořádání výběrového řízení na dodavatele elektřiny. Pro členy klastřu byly poté vyjednány konkrétní ceny elektrické energie pro rok 2008 závislé na objemu odběru. Úspěchem projektu je celková úspora 1,7 milionu korun proti původním cenám. Vyjednané ceny jsou přístupné i pro ostatní členy klastřu. Vzhledem k úspěchu projektu byl stejný postup opakován i v dalších letech.

2) Omnipack – Klastř výrobců obalů

Prvním velkým úspěchem klastřu bylo vybavení Vývojového a zkušebního centra klastřu Omnipack, jež bylo oficiálně otevřeno na konci dubna 2007. Centrum zahrnuje unikátní technologie pro vývoj nových obalů,

pro návrh fixací, technologie pro zajištění a měření mechanického namáhání působícího na obal a výrobek v obalu a zkušební zařízení pro ověření kvality konstrukcí navrhovaných obalových systémů ve vztahu k požadavkům ochrany balených výrobků. Celková investice do Vývojového a zkušebního centra činila 22 milionů korun, v rámci které bylo pořízeno celkem 13 zařízení. Významným výstupem společných projektů v této oblasti je zaregistrování čtyř užitečných vzorů obalů.

3) IT Cluster

Prvním realizovaným projektem bylo spuštění portálu PeopleForIT – P4IT. Jedná se o personální portál, který mimo jiné umožňuje přímý kontakt nabídky a poptávky v oblasti IT profesí a zajišťuje pracovní uplatnění odborníků přednostně v IT firmách působících v Moravskoslezském kraji. Klastř dále realizuje projekty ve spolupráci s Moravskoslezským krajem. Například jde

o eSMO – audit elektronického systému komunikace města s občanem, dále o e-Marketing kraje – návrh a implementaci architektury webové prezentace kraje.

4) Klastř Envicrack

Hlavní aktivitu tohoto klastřu jsou zaměřeny na využití alternativních a obnovitelných zdrojů energie. Cílem je spojení výzkumných organizací za účelem vývoje unikátní technologie, a to pyrolýzy při zpracování odpadů. Jedná se o naprosto jedinečnou technologii zpracování odpadů. Vývoj vlastní technologie probíhající v režii členů klastřu má velmi pozitivní průběh. Výsledkem vývoje je dokončení pilotního projektu (v létě 2007), tedy laboratorního zařízení pyrolyzní technologie. Zprovozněna byla elektrická pyrolyzní pírka, která umožňuje získání analýz a informací nezbytných pro vývoji velkého zařízení pro zpracování tříděného odpadu.

Možnosti spolupráce je mnoho >

V jakých oblastech mohou firmy nacházet společné zájmy? Základní aktivitou klastrů je jistě sdílení a přenos informací a znalostí (takzvaný networking). Může mít podobu schůzek zástupců členských firem, společného webového portálu, novin, zřízeného informačního centra a podobně. Management klastřu může zprostředkovávat kontakty mezi členy klastřu, ale i s dodavateli nebo odběrateli, poskytovateli finančního kapitálu, vzdělávacími, výzkumnými a dalšími institucemi.

Další velmi časté aktivity klastrů se týkají oblasti lidských zdrojů. Mohou mít podobu společné přípravy a vzdělávání zaměstnanců, pořádání společných seminářů nebo budování vzdělávacích center. Významná zde může být také spolupráce klastřu se středními a vysokými školami ve formulování požadavků na absolventy těchto škol dle potřeb praxe, to znamená na zaměření studijních programů, úpravy osnov a podobně. Pro dynamický rozvoj klastřu i jeho členských forem je důležité věnovat pozornost oblasti výzkumu a inovací. Spolupráce firem v klastřu

může mít podobu sdílení informací a nápadů, společných výzkumných projektů. Firmy mohou společně budovat výzkumnou infrastrukturu nebo spolupracovat s výzkumnými institucemi, které disponují materiálním, technickým vybavením a potřebným lidským kapitálem. Oblast obchodní spolupráce a propagace zahrnuje celou plejádu možností společných aktivit. Například společný nákup, díky kterému lze vyvinout větší tlak na kvalitu dodávek a jejich cenu, sdílená produkce, jež umožní uspokojit větší zakázky, nebo možnosti větší specializace jednot-

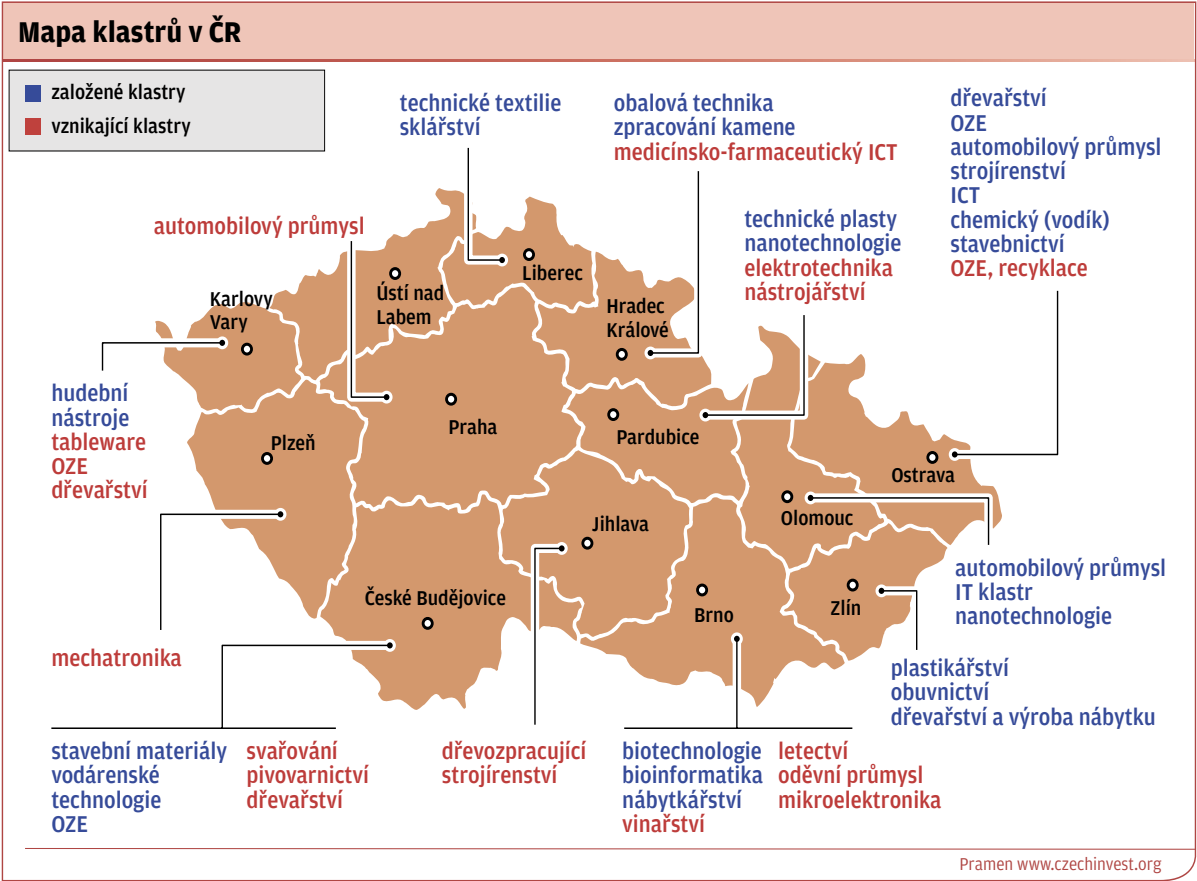
livých firem v rámci hodnotového řetězce, dále efektivnější logistický management, sdílené náklady na marketingové průzkumy trendů a trhů, společná propagace formou účasti na veletrzích, společný katalog výrobků a služeb, možnost využití společné obchodní značky klastřu, jeho reklamy a podobně. Klastř také může zlepšit možnosti financování investičních záměrů, a to formou přilákání investorů nebo sdíleného financování projektů. Malé a střední podniky mohou profitovat z přítomnosti velkých firem v klastřu například u ručení za úvěry pro financování společných investic, zdroje mohou být levnější.

Další, neméně významnou oblastí, která může být užitečná pro rozvoj klastřu a jeho členů, je lobbování – například ve prospěch zlepšení legislativy, dotační politiky a podobně. Je nutné také připomenout, že členství v klastřu není omezeno pouze na podnikatelské subjekty. Důležitým účastníkem klastrů jsou vzdělávací a výzkumné instituce (nejčastěji univerzity), případně také různé regionální instituce, profesní asociace, organizace podporující přenos technologií a tak dále. >>>

> **Výzkum.** Pro dynamický rozvoj klastřu i jeho členských forem je důležité věnovat pozornost oblasti výzkumu a inovací

Foto: profimedia.cz

Mohutný rozvoj klastrování v ČR >

Jak již bylo zmíněno, vznik a rozvoj klastrů je jakožto nástroj pro zvyšování konkurenceschopnosti daných regionů a odvětví průmyslu v řadě zemí podporován veřejnými institucemi. A jelikož jsou klustry podporovány ve velké míře Evropskou unií, došlo k iniciaci těchto aktivit i u nás. Veřejná podpora může mít řadu podob a může využívat různé nástroje. Nejzřetelnější formou je samozřejmě podpora finanční – tedy spoluúčast na financování vzniku klustru a financování rozvoje, jeho managementu a společných aktivit. Právě tento princip stojí v posledních několika letech za rozmachem „klastrování“ u nás.

Konkrétně se podpora klastrů realizuje prostřednictvím strukturálních fondů EU. V programovém období 2004 až 2006 se jednalo o Operační program Průmysl a podnikání (OPPP), program Klustry. Na něj navázal v dalším období (2007–2013) Operační program Podnikání a inovace, program Spolupráce. Tato podpora je implementována prostřednictvím

Agentury pro podporu podnikání a investic CzechInvest. V rámci podpory z OPPP Klustry bylo podpořeno celkem 54 projektů, které získaly dotace v celkové výši 168 milionů korun, z toho přes 140 milionů korun připadlo na samotný rozvoj již existujících klastrů. Výsledkem této podpory je vznik přibližně 30 organizovaných klastrů. České klustry jsou poměrně mladé, ale některé z nich již mají za sebou velmi úspěšné projekty (více viz sloupek). Realizace složitých projektů však není snadná, předpokládá značnou důvěru a aktivitu mezi členy klustru, dostatek finančních zdrojů na profinancování projektů a také velmi kvalitní management klustru.

V současné době mohou klustry získat podporu z programu Spolupráce (OPPI). V rámci první výzvy bylo v loňském roce podpořeno celkem 19 projektů, ve kterých klustry zažádaly o dotace v celkové výši téměř 700 milionů korun. Před několika týdny byla vyhlášena výzva druhá, do které budou registrační žádosti přijímány v průběhu března až května 2010. Klustry mohou žádat o dotaci ve výši tří až 80 milionů korun, přičemž cel-

ková plánovaná alokace pro tuto výzvu je 750 milionů korun.

Ne na zelené louce >

Vzhledem k mohutné podpoře, kterou české klustry získávají, panuje nyní svým způsobem napjaté očekávání, jak se budou dále vyvíjet, růst a jak se jim bude dařit v budoucnosti. Především poté, co budou ukončeny dotační programy. Klustry představují velkou příležitost, jak zvýšit výkonnost a prosperitu firmy. Avšak tato příležitost není otevřena pro každého. Nemá smysl vytvářet klustry takzvané „na zelené louce“ – v regionech, které nemají pro existenci klustru předpoklady. Základem pro to, aby spolupráce uvnitř klustru byla úspěšná, je podporovat přirozené vazby v daném oboru a regionu a využívat možnosti, které z takové průmyslové koncentrace vyplývají. Finanční podpora klastrů z veřejných zdrojů by měla být chápána pouze jako „bonus“, nikoli jako jediný motiv pro budování spolupráce.

< **Eva Jirčíková**
Autorka působí na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, Fakultě managementu a ekonomiky

Anketa: Vy plácí se firmám členství v klastrech? >

- > **I.** Proč se vaše společnost stala členem klustru, jaké byly hlavní důvody?
- > **II.** Naplnilo toto členství va še očekávání? V čem spatřujete jeho hlavní výhody?
- > **III.** Co z hlediska fungování klustru považujete za největší problém?

Petr Halaška, ředitel, Smartplast, Plastikářský kluster

I. Důvodů bylo několik: někteří členové klustru jednak mohou být našimi potenciálními zákazníky, účast nám také přináší možnost širší prezentace firmy, nezanedbatelnou výhodou je předávání a sdílení informací o akcích, jako jsou veletrhy, semináře a tak dále. Pak je to rozšíření nabídky služeb, možnost participace na grantech v rámci klustru a v neposlední řadě i spolupráce mezi různými klustry.

II. Nepochybně naplnilo. Mezi hlavní výhody řadím účast na Technologické burze, dále participaci na grantu, který nám umožnil pořízení infračervené kamery, získání informací o veletrhu CAR-PLAST v Bratislavě a účast na něm a také propojení se Slovenským automobilovým klastrem, které mělo pozitivní vliv na rozšíření nabídky našich služeb.

III. Jsme členy tří různých klastrů. Mohu říci, že pokud je firma skutečně aktivním členem, pak se členství v každém případě vyplatí. Rezervy jsou hlavně v možné účasti na veletrzích v zahraničí, na kterou může kluster získat dotace, ale v tom případě musí služby nabízet kluster, a ne jednotlivé firmy. Problémem je tedy komunikace v klustru, schopnost a vůle vystupovat jako reprezentant klustru, nikoli „jen“ své firmy. Dalším příkladem je sdružení firem a univerzity v klustru, které má obrovský potenciál nabízených služeb. Jenomže i tady je problémem vzájemná komunikace a individualismus.

Michal Morong, vedoucí controllingu, JIP - Papírný Větrník, Envicrack (Kluster alternativních zdrojů energie)

I. Navázání kontaktu s konkurencí, firmami v příbuzných oborech, ale také s významnými dodavateli v rámci kooperace.

II. Udržení trendů, přístup k informacím a všeobecně došlo ke zvýšení efektivity v řízení společnosti tím, že si členové klustru dokážou vzájemně pomoci. V současnosti velice cenný parametr.

III. Určitě financování klastrů z pohledu výše členských příspěvků. Mnoho firem se z tohoto důvodu klastrů neúčastní. Rovnice „dávám“ „dostávám“ se jim na první pohled může zdát nevyrovnaná.

Karel Merany, ředitel, Arrow Line, Envicrack

I. Naše společnost je zakládajícím členem družstva a zároveň lídrem klustru Envicrack. Zakládající schůze klustru proběhla již v roce 2005 a hlavní aktivity jsou zaměřeny především na využití alternativních a obnovitelných zdrojů energie.

II. Hlavní výhodou je fakt, že se v klustru sdružují firmy, které se nejen podílejí na vývoji a realizaci dvoustupňového zplyňovacího zařízení pro zpracování tříděného odpadu, ale také na inovaci v oblasti železniční dopravy s výhodou

rekuperace energie získané při brzdění vozidla, která je dále akumulována s využitím akumulátorů, superkapacitorů a opětovně využívána k pohonu. Další obrovskou výhodou je fakt, že díky sdružení firem, které se společně podílejí na výzkumu a vývoji v této oblasti, jsou vytvářeny příznivé podmínky pro podporu inovací a zvýšení konkurenceschopnosti členů.

III. Největším problémem je financování. Jde o to, že náš společný projekt má hodnotu cca 80 milionů, z čehož zhruba více než polovina bude po vyučování nákladů pokryta z peněz dotace OPPI. Máme ale potíže se získáním bankovního úvěru.

Tomáš Rudle, obchodní ředitel, Jelínek-trading, Plastikářský kluster (sdružující především plastikářské firmy ve Zlínském kraji)

I. Hlavních důvodů, proč se naše společnost stala členem sdružení PLASTR, bylo několik: dobrá informovanost, komunikace bez bariér mezi jednotlivými členy a snadnější spolupráce s nimi, optimalizace firemního vzdělávání, poradenství a lobbying, public relations a marketing na lepší úrovni, zlepšení produktivity uvnitř naší firmy, možnost rychlejšího zavádění inovací, internacionalizace – lepší možnost propagace naší firmy v zahraničí a také (především) zlepšení konkurenceschopnosti naší firmy na trzích, na kterých se jako firma pohybujeme.

II. Vzhledem k tomu, že PLASTR teprve před nedávnem započal

svoji činnost (od roku 2006) a také s přihlédnutím k faktu, že ve čtvrtém čtvrtletí roku 2008 začala hospodářská krize, by bylo předčasné jakkoli hodnotit naše dosavadní členství. Především faktor hospodářské krize nejvíce ovlivňuje možnost rozvoje ve firmách, investic do technologických inovací a do toho nejcennějšího: vlastního lidského kapitálu. Hlavní výhody nicméně spatřujeme především v oblasti společného nákupu vstupů (surovin, energií, výrobků a služeb), v oblasti společného technického výzkumu a vývoje a také v možnosti společného školení vlastních zaměstnanců a „sdílení“ určitých lidských zdrojů (výzkum a vývoj, vyjednávání se státními institucemi v CZ i EU).

Jako zatím nejkonkrétnější aktivita sdružení PLASTR je projekt společného nákupu elektrické energie, a tím i možnost spořit značné finanční prostředky. Pevně věříme, že se tento projekt úspěšně uvede do života a budou následovat další – například společný nákup plynu, kancelářských potřeb, pohonných hmot do služebních vozů členských firem sdružení PLASTR a tak dále, ale to je čistě osobní subjektivní pohled. Zajímavý a podnětný byl také Informační seminář se zástupci výzkumných a vývojových regionálních center a klastrů – přeshraniční spolupráce mezi sdružení PLASTR (CZ) a projektem AUTOPLAST (SK), který se konal v září 2009 ve Zlíně v reprezentativních prostorách vily Tomáše Bati.

III. Domnívám se, že největší problém je akutní nedostatek času všech členů sdružení PLASTR a z toho vyplývající zdoluhavý proces prosazování společných zájmů a jednotlivých strategických kroků. Rovněž i prodlevy mezi jednotlivými setkáními členů sdružení PLASTR jsou příliš velké.

To má za následek pomalý vývoj v naplňování našeho očekávání od tohoto členství.

Ladislav Horčíčka, ředitel, Servisbal Obaly, Kluster Omnipack

I. Dlouhodobě rozvíjíme to, čemu se říká strategické partnerství. Takže když se naskytla možnost vstoupit do Klustru, neváhali jsme. Jedná se o zvýšení konkurenceschopnosti, koordinaci strategií, společné standardy a zkušební a technologická centra, výměnu zkušeností a propagaci členů. Členové mohou získat také dotace z fondů EU.

II. Kluster Omnipack byl prvním v rámci celé ČR, takže v mnoha věcech byl průkopníkem. Na počátku vždy panuje nedůvěra k novým věcem, ale postupně se mnoho věcí zlepšilo, především v oblasti komunikace mezi členy. Také se podařilo zahájit a nastavit nové druhy spolupráce v oblasti vývoje, zkušebnictví a subdodávek jednotlivých komponent. Probíhá určitá koordinace strategií v jednotlivých sekcích a společné působení na veletrzích.

III. Za největší problém považují nastavení vhodné spolupráce mezi členy tak, aby byli všichni na stejné vlně a měli podobný pohled na fungování, spolupráci, výměnu informací a odstranění vzájemných bariér nedůvěry. To je vždy o lidech a na tom stojí i budoucí úspěch klastrů. Určitě bych doporučoval další rozvoj těchto nejen oborových uskupení firem, protože jediná firma vždy zmůže méně než koordinovaný postup více subjektů na vysoce konkurenčním trhu EU.

Antonín Koláček: Péče o duchovní rozvoj je nový byznys >

Stále více lidí bojuje se stresem a se zvyšujícím se tlakem na ně, a to je přivádí k zájmu o vlastní nitro. Proto má podle podnikatele Antonína Koláčka tento druh podnikání velký potenciál. Na konci devadesátých let byl však Koláček tvrdým byznysmenem, který za podivných okolností privatizoval Mosteckou uhelnou za její vlastní peníze a vytvořil kolem ní ještě podivnější síť různých vzájemně propojených společností s nejasnou majetkovou strukturou. Před několika lety však svůj podíl v dolech více než za deset miliard korun prodal a věnuje se duchovním aktivitám, otevřeně vyznává buddhismus a je i významným mecenášem. Už v roce 2006 Koláček založil společnost Maitrea se základním kapitálem 300 milionů korun. Maitrea nabízí podle Koláčkových slov osobní rozvoj a sebepoznání.

E15: Proč jste se rozhodl, že se stáhnete z Mostecké uhelné a začnete zcela nový způsob života i podnikání?

Těch deset let velmi intenzivní práce od rána do noci mne hodně vyčerpalo, takže mi nezbylo nic jiného, než se podívat na své vlastní vnitřní zdroje a řešit svou vlastní vnitřní krizi, vnitřní stav.

E15: Dá se tedy říci, že jste byl ve stavu vyhoření?

Je pravda, že před pěti lety jsem měl energie málo. Od té doby, co jsem začal pracovat na mém vnitřním prostoru, se má energie postupně stabilizovala a nyní jsem se svým životem spokojen. Podruhé jsem se oženil, mám krásnou dcerku a žiji v podstatě v rovnováze, zatímco předtím byl můj život hodně nerovnovážený. Věnoval jsem se jenom práci a zapomněl jsem na sebe a na rodinu. Když se člověk věnuje 14 až 18 hodin denně práci, vždycky se to někde pozná.

E15: V devadesátých letech se často privatizovaly firmy za jejich vlastní peníze, těch příkladů je více. Ale vyčítají vám, že jste na koupi akcií Mostecké uhelné použili peníze na zahlazování důlních škod?

V EU je to dnes povoleno, koupit si podnik pomocí peněz toho podniku. Peníze na zahlazová-

Foto E15 Eduard Erben

ní důlních škod na koupi Mostecké uhelné (MUS) ale nebyly použity, byly na separátním účtu. Na koupi akcií byly použity peníze z aktiv firmy.

E15: Akcie Mostecké uhelné jste začali skupovat živelně, takže tehdy úřednická

vláda ztratila majoritu, pak se snažila akcie vykupovat zpět, to se nepovedlo, takže Zemanova vláda vám pak odprodala zbytek Mostecké uhelné.

Já si myslím, že za tím byly jiné zájmy, že Mosteckou uhelnou chtěli koupit pro sebe někdo jiný a ten

to nazval divokou privatizací a pak se to celé medializovalo. V té době také skupoval akcie distribučních společností třeba E.ON a tam nikdo o divoké privatizaci nemluvil. Podle mne za tím byly české zájmy, byly tam určité síly v pozadí. Pro mne bylo ale nejdůležitější, že jsme Mosteckou uhelnou stabilizovali, restrukturalizovali a zachránili před útlumem.

E15: Vyčítáte si něco z dob privatizace?

Už toho moc není, ale pár věcí ještě ano. Vyčítám si, že jsem uvěřil některým lidem, kterým jsem uvěřit neměl, tím myslím některé bývalé partnery. Byl jsem příliš důvěřivý, někdy až naivní. Ale nejvíc si vyčítám, že jsme některé informace tajili před veřejností, a tím jsme tady vytvořili okolo nás velké zmatky a nejasnosti. Za to se hluboce omlouvám všem, kterých se to nějakým způsobem dotklo. Navíc to tajemství samotné vytvořilo prostor pro manipulaci některých účastníků děje.

E15: Myslíte ty podivné transakce kolem Aprian Group, vzniku Czech Coal?

Já to nechci více komentovat, je to osobní otázka. Ti lidé asi vědí, kdo a jak manipuluje a podvádí. Oni hlavně podvádějí sami sebe. Mohu k tomu ještě dodat, že ve Švýcarsku proběhlo důkladné a hluboké vyšetřování, které trvá už více jak dva roky, a zatím nikdy

Foto E15 Eduard Erben

nic neprokázalo. Nezjistili žádné porušení zákona, i když měli různé domněnky, nemají definovanou žádnou škodu ani poškození.

Duchovno za 300 milionů v

E15: Vaše nová firma Maitrea má základní kapitál 300 milionů korun. Jaké s ní máte plány?

Především jsem se plně soustředil na budování Domu osobního rozvoje v sídle firmy Maitrea v Praze v Týnské uličce.

E15: Co si máme pod pojmem Dům osobního rozvoje představit? Co v něm nabízíte?

Nabízíme lidem, kteří si uvědomili, že je hmotný svět plně neuspokojuje a že vedle něj existuje ještě neviditelný duchovní svět. A protože cítí v sobě určité nevyřešené problémy a otázky

a chtěli by si je vyřešit, nabízíme jim různé techniky, s jejichž pomocí se lze na tyto problémy podívat a uvědomit si, v čem se v životě zacyklili. To děláme v našem domě už téměř dva roky, pořádáme různé semináře, máme i individuální terapie, vydáváme knížky zaměřené na osobní rozvoj. Nabízíme zkrátka lidem možnost podívat se do vlastního nitra, do svého vnitřního světa tak, aby mu porozuměli.

E15: Můžete blíže vysvětlit pojem vnitřní prostor člověka?

Není to jednoduché, ale zjednodušeně řečeno, je to soubor všech přesvědčení, pravd, vzpomínek, emocí, pocitů, strachů, kterým uvěříme, že jsme to my a že jinak žít nemůžeme.

E15: Jaký je o to zájem?

Maitrea má kapacity plně využité. Domnívám se ale, že se psychický tlak na lidi neustále zvyšuje vlivem

stále složitějšího a rychlejšího života, ve kterém žijí. Ten tlak vyvolává stále další a další otázky a stále více lidí cítí potřebu odpovědi na tyto otázky. A v tom jim budeme i nadále nápomocni a své kapacity budeme rozšiřovat.

E15: Domníváte se, že ten potenciál roste, že takových lidí bude přibývat?

Určitě. Navíc my nenabízíme jen vlastní semináře osobního rozvoje nebo terapie, ale náš web funguje také jako informační centrum pro další terapeutů na území České republiky, takže když lidé mají potřebu řešit své problémy, mohou se podívat na náš web a vybrat si i jiné terapeutů či lektory.

E15: Je tento nový byznys z hlediska obchodních, marketingových a dalších principů stejný jako klasické podnikání?

Já bych to raději nenazýval byz-

nysem. Pro mě je to především práce, která mě naplňuje a přináší mi radost, a zároveň se tady můžu naučit mnoho nového o podstatě lidského bytí. Práce v duchovní oblasti je velmi křehká a citlivá záležitost. Určitě by se neměla dělat pro peníze, ale pro duchovní růst všech účastníků. Také se ale nedá dělat bez peněz. Je potřeba mít vyvážené náklady na provoz s příjmy od lidí. Je zde potřeba klást velký důraz na to, co se děje v přítomném okamžiku a být ve spojení s potřebami existence. Velmi důležitá je také intuice. Takže se tady nedá téměř nic plánovat nebo chtít něčeho dosáhnout. Samozřejmě kromě vnitřní harmonie, radosti a lásky, které vlastně naši klienti očekávají, že u nás v sobě naleznou. Z nás samotných to všechno ale musí také vyzařovat. To, co nabízíme, musíme umět každodenně žít.

Proto vyžadují od všech spolupracovníků především úplnou upřímnost, otevřenost a ochotu se dívat na svá vnitřní zranění a řešit je.

E15: Jsou vaše aktivity ziskové? Pokud ne, proč to děláte?

Já všechny tyto aktivity nedělám pro zisk, ale hlavně pro radost. A také cítím, že moje práce má nějaký hlubší smysl a že jsem užitečný. Pokud člověk necítí, že je užitečný pro ostatní, tak začne mít pocit, že je jeho život zbytečný, a jeho tělo začne chřadnout. Zároveň se tady ale mohu naučit mnoho nového a sdílet to s ostatními lidmi. Pokud člověk může žít v úplně otevřeném prostředí, v němž nedochází k žádným zákeřnostem (které ale zase vycházejí jen z nezpracovaných vnitřních problémů lidí), tak se to promítne do celého jeho života, do života jeho dětí, přátel, spolupracovníků i klientů.

E15: Otevíráte i vlastní mateřskou školku ve Slušticích u Prahy...

Chtěli bychom provoz spustit od 1. března. Školka vychází z principů waldorfského školství, ale nechceme se tím omezovat, protože toto školství vzniklo řádově už před sto lety. Snažíme se proto, aby školka odpovídala podmínkám současného života, ale zároveň se nám na waldorfském školství líbí způsob práce s malými dětmi, jejich spojení s učiteli, přírodou, s Matkou Zemí a se vším, co se děje kolem nás. Aby děti dokázaly procítit, jak se peče chleba, jak se vaří jídlo, jak se zachází se zvířátky, aby poznaly od malička každodenní život v nejpřirozenější podobě. Nepůjde o internátní školku, ale klasičnou školku na okraji Prahy.

Jak se Praha rozrůstá, je zde spousta mladých lidí, kteří mají děti. Ještě jsme ani nezažili provoz a už máme 80 přihlášek, přičemž kapacita je 50 dětí.

E15: Máte ještě další plány v této oblasti?

Rád bych vybudoval lázně ve formě

novodobého ašrámu – jakéhosi centra hlubokého klidu pro práci s lidmi v přírodě. Nejdříve je ale nutné najít to správné místo, ve kterém by se lidé mohli cítit bezpečně a plně otevřít všemu bolavému, co v sobě potřebují aktuálně řešit. Kromě meditací a bytí sama se sebou bychom jim ale chtěli také nabídnout masáže a koupele, aby se po psychickém uvolnění mohlo co nejrychleji uvolnit také jejich tělo. Velmi rád bych na tom spolupracoval s odborníky na čínskou a ayurvédskou medicínu. V Praze-Stodůlkách připravujeme Školu umění samurajů Avaloka, což je cesta osobního rozvoje jinou formou.

Vydáváme také internetový magazín a připravujeme internetové rádio. Magazín Maitrea bude nabízet odpovědi lidem, kteří budují svůj život a prostor, v němž žijí, na duchovních základech. Budeme se věnovat také rodičovství, výchově dětí nebo vlivu porodu na celý život člověka. Rádio Maitrea zase nabídne kromě meditativní a relaxační hudby i rozhovory, krátká témata na zamyšlení, úryvky ze zajímavých knih a podobně.

E15: Jak se projevila změna vašeho přístupu k životu ve vašem podnikání?

Změnilo se toho hodně. Především si nyní mohu svobodně vybrat své spolupracovníky a s nimi společně vytvářet celou koncepci Maitrey. Velký důraz kladu na naši otevřenou spolupráci. To nám umožňuje mít jasný a společný obraz o tom, co to Maitrea je a kam směřuje. Výsledkem a naší odměnou je velká radost z našeho každodenního setkávání se v práci. Všichni to děláme s láskou a všichni se můžeme spolehnout jeden na druhého. Zároveň je ale naše práce pro všechny hodně náročná v tom, že nás nutí vše, co v sobě uvidíme nevyřešeného, co nejdříve otevřít před ostatními a vyřešit si to. Je to práce s absolutní důvěrou a vzájemnou otevřeností. Nemůžeme hrát žádné hry ani před ostatními, ani před sebou, okamžitě by se to poznalo. Ale hlavně ani není důvod je hrát. Já tomu říkám: terapie životem.

< Alena Adámková

< profil firmy > Českobudějovický recept na úspěch: motivační systém >

Českobudějovická společnost TSE vyváží zhruba 80 procent své

produkce do zahraničí. Podle ředitele a spoluzakladatele firmy Karla

Fiedlera stojí za úspěchem bývalého závodu Tesly Karlín Praha široký

rozsah výroby, který kromě osazování desek plošných spojů obsahuje

i dodávky pro telekomunikace, městský mobiliář či unikátní inkubátor.

Společnost TSE vznikla v roce 1992. V rámci privatizace tehdy odkoupila telekomunikační závod Tesly Karlín Praha, který v jihočeské metropoli fungoval od šedesátých let minulého století. Předcházelo tomu rozhodnutí čtyř dlouholetých zaměstnanců Tesly v čele se současným generálním ředitelem TSE Karlem Fiedlerem založit firmu a předložit na příslušné ministerstvo privatizační projekt. Motivů, které je k tomu vedly, bylo několik. Tím hlavním byla obava z toho, jak privatizace dopadne, pokud společnost skončí v „cizích“ rukou. Ne všichni zájemci se totiž tehdejšími pracovníky Tesly diplomaticky řečeno zamlouvali. „Začal jsem v Tesle pracovat v roce 1966, hned po dokončení studií, takže moje motivace, aby firma úspěšně pokračovala, byla vysoká,“ vzpomíná Karel Fiedler. „A protože jsme té práci opravdu rozuměli, chtěli jsme mít možnost fungování firmy ovlivňovat a také ji dále rozvíjet,“ dodává.

Pro dosažení úspěchu je podle něj nejpodstatnější přesvědčení, jestli chce člověk něco dokázat, anebo ho zajímají jenom peníze. Výměnu role dlouholetého zaměstnance za ředitele nepopisuje jako obtížnou věc, která přináší mimo jiné nutnost učit se spoustě nových věcí. Naopak to vnímal jako přirozený proces, ve kterém nesporně pozitivní a důležitou roli sehrála skutečnost, že se za firmu a její výsledky začal cítit zodpovědný. Faktem nicméně je, že snadné to nebylo, protože Fiedler a spol. převzali firmu s 1150 zaměstnanci, přičemž na některých úsecích byla vysoká přezaměstnanost. V Tesle se vyráběly komponenty pro analogové telefonní ústředny. Polovina produkce se vyvážela do bývalého Sovětského svazu, zbytek byl určen pro český a slovenský trh. Díky tomu zakladatelé TSE věděli, že pro příštích několik let mají prakticky zaručen odbyt. Bylo jim ale jasné, že především

Foto 7. Marek Podhora Zx

> **Z Budějovic do celého světa.** Bývalý telekomunikační závod Tesly Karlín Praha se v současnosti věnuje mimo jiné výrobě pevných i pružných desek plošných spojů

kvůli nástupu digitalizace toto období musejí využít pro modernizaci výroby a také pro vybudování prodejního oddělení. Prodejem se totiž závod Tesly v Českých Budějovicích nezabýval, a tak TSE měla logicky v této činnosti největší rezervy.

Šťěstí přeje připraveným >

Firma se v počátcích specializovala na osazování desek plošných spojů pro telekomunikační firmy, ale její produktový záběr postupně rostl. Nástup digitalizace totiž znamenal nutnost hledat nové příležitosti na trhu. Pan Fiedler vzpomíná, že jim mnohdy pomohla náhoda. Například když zástupce TSE při návštěvě Prahy potkal u stolu při obědě člověka, který se právě vrátil z Finska. „Řekl, že má perfektní skládačku

z hliníkových profilů, a zeptal se, jestli bychom nechtěli vyrábět hliníkové telefonní kabiny. Položil na stůl výkresy, nechtěl zaplatit ani to pivo a my jsme pak tři roky dělali telefonní kabiny pro Český Telecom,“ říká Fiedler. Pokrývali v té době zhruba 40 procent trhu, což jim finančně velmi pomohlo. Jindy se zase jeden ze společníků dal do hovoru s několika lidmi u piva a postupně zjistil, že jde o nadšence, kteří se zabývají výrobou softwaru. Vznikla z toho spolupráce, na základě které pak TSE prováděla tarifkaci analogových telefonních ústředen. Tak jako v předchozím případě i tady šlo o dočasný obchod, ale díky úspěšné spolupráci pak vznikl další společný projekt. A tento model působení českobudějovické firmy vcelku výstižně charakterizuje.

Diverzifikace pomáhá >

TSE se dnes kromě telekomunikační techniky zabývá také elektrotechnikou, vyrábí městský mobiliář, jako jsou třeba autobusové zastávky, a také zdravotní techniku. Laika nepochybně napadne, že věnovat se tolika oblastem musí být mimořádně náročné. Podle pana Fiedlera je však toto rozkročení v podstatě přirozené. „Společným prvkem jsou tu desky plošných spojů, popřípadě vinuté prvky. My samozřejmě přemýšlíme, jak a kde všude by bylo možné je využít, takže jednou vznikne elektronika pro inkubátor, pak elektronika pro toho a onoho zákazníka a tak dále. Je to samozřejmě složitější z hlediska organizace, ale na druhé straně nám tahle diverzifikace hodně pomohla, kdykoli přišlo nějaké hospodářské ochlazení,

>>>

Foto 7. Marek Podhora

> **Útočiště.** Jedním z pilířů výroby společnosti TSE je zdravotnická technika. Na snímku unikátní novorozenecký inkubátor, který disponuje nadstandardními funkcemi, jež umožňují sledování důležitých životních funkcí a průběhu léčby

protože na rozdíl od spousty jiných zasáhlo třeba jen část naší produkce," vysvětluje Fiedler. I z tohoto důvodu se firma snaží, aby subdodávky, které produkuje, nesměřovaly jen k jedinému zákazníkovi z jednoho oboru, ale aby portfolio bylo co nejširší. Proto se dnes TSE na rozdíl od určitého období, kdy se intenzivně zaměřovala především na automobilový průmysl, pokouší prosadit v již zmiňované oblasti zdravotnické techniky nebo třeba i bílého zboží a dalších.

Motivace je základ >

Během rozhovoru pan Fiedler několikrát zdůraznil význam

zaměstnanců pro úspěch firmy, podle svých slov si to uvědomil už v počátcích. Bývalá Tesla sice oproti vyspělým trhům z hlediska technologického vybavení významně zaostávala, tak jako ostatní firmy v tehdejší Československu, ale technické znalosti zaměstnanců, jejich vzdělání a zkušenosti byly na velmi dobré úrovni. Dokazuje to i fakt, že když v Budějovicích začínala společnost Bosch, přetáhla z TSE řadu technologů. A právě tyto lidské zdroje byly podle pana Fiedlera to nejdůležitější, co TSE privatizací Tesly získala. Práci s nimi se proto snaží věnovat

maximální pozornost. Šéf firmy tvrdí, že v první řadě je důležité určit, kteří zaměstnanci jsou klíčoví. Těm je potřeba zajistit co nejlepší podmínky. Pro TSE jsou samozřejmě nezbytní pracovníci s kvalitními technickými znalostmi, a jelikož hotovými odborníky pracovní trh právě nepřekypuje, a ti navíc samozřejmě něco stojí, firma se nikdy nevyhýbala absolventům technických škol, přestože je to riskantní strategie. A vyplácí se jí to. Jak by tedy podle návodu TSE mělo vypadat personální řízení, tak aby zaměstnanci měli motivaci odvádět co nejlepší výkon a neustále zvyšovat svou

kvalifikaci? Zvlášť v tomto oboru, kde vývoj jde rychle dopředu a nikdo dlouho nevystačí s tím, co se naučil na začátku své pracovní kariéry? Karel Fiedler popisuje: „Vždycky jsme své zaměstnance posílali na různá školení a kurzy, a to opakovaně, je to nutná podmínka, abychom mohli přinášet zákazníkům nějakou přidanou hodnotu. Také jsme začali navštěvovat zajímavé firmy a snažíme se od nich něco naučit. Zveme si odborníky, aby nás školili v různých oblastech a tak dále.“ Tato konfrontace s okolním světem přinesla TSE kromě jiného zjištění,

> **TSE** Produkce společnosti TSE stojí na čtyřech pilířích, kterými jsou elektrotechnická výroba (například pevné i pružné desky plošných spojů či výroba cívek a transformátorů), městský mobiliář (autobusové zastávky, reklamní tabule či prodejní stánky), telekomunikační technika (například zařízení pro telefonní ústředny) a zdravotnická technika. V rámci poslední jmenované firma vyrábí mimo jiné i unikátní novorozenecké inkubátory, které disponují nadstandardními funkcemi, jež umožňují sledování důležitých životních funkcí a průběhu léčby. TSE v současnosti zahájila také výrobu biologického inkubátoru

k použití v laboratořích pro zkoumání biologických kultur. Přibližně osmdesát procent své produkce firma vyváží do zahraničí. Například se zdravotní technikou má úspěch kromě Evropy i v arabských zemích, jako jsou Spojené arabské emiráty nebo Egypt. Její subdodávky odebírají firmy v USA, Velké Británii, Francii, Dánsku či Německu. Podle slov Karla Fiedlera jsou tyto země velmi atraktivní, protože často jednoduše „nestíhají“. A zároveň mnohdy nejde „jen“ o výrobu, ale například i o podíl na technologickém či designovém vývoji. Před krizí společnost TSE zaměstnávala 230 lidí, dnes je jich okolo 150. Obrat se v „dobrých“ časech pohyboval okolo 300 až 330 milionů.

Představitelé společnosti TSE se ale při svých návštěvách jiných firem a mnoha konzultacích seznámili s motivačním systémem, který mezi jednotlivými pracovníky rozlišuje mnohem jemněji. Jde o to, že i v rámci stejného tarifu má člověk, který umí něco navíc, vyšší základní plat. Takže i pracovník na nejnižší pozici je motivován posunovat se postupně výš. Zjednodušeně řečeno jde o to, aby byla dána zcela jasná pravidla pro odměňování zaměstnanců, tedy aby ocenění lepšího výkonu nezáleželo pouze na nadřazeném.

Jedna večeře stačí > Ani TSE se nevyhnula hospodářská krize, v jejím důsledku spadl obrat zhruba o třetinu, ale v posledních měsících se opět začíná zvedat. Jak ovšem říká Karel Fiedler, firma se chce vyvarovat příliš rychlé expanze. „Z rychlého tempa jsem neměl radost ani v minulosti, rostli jsme ročně o deset až dvacet procent, což se velmi těžko zvládá. Především jde o to, že lidé si nestíhají doplňovat kvalifikaci,“ vysvětluje Karel Fiedler a jako příklad uvádí rok 2007, kdy se naskytla možnost převzít celou

výrobu jedné skotské továrny. Znamenalo to nové obchody, a tak firma nabídku využila. Přineslo to rychlý růst, ale také některé negativní dopady s ním spojené. „Dnes už vím, že růst za každou cenu není dobrý. Říká se, že hospodářství musí pořád růst, ale proč? Každému z nás přece stačí jedna večeře, jeden notebook, jeden fotoaparát a tak dále. Ve firmě nás klidně může být pořád 150, můžeme vylepšovat vztah mezi ziskem a náklady, takže porosteme ekonomicky, ale nadměrný růst z hlediska tržeb prostě nutný není,“ uzavírá pan Fiedler. **< Martin Zika**

Miroslav Kelnar: Licitace při obchodování v Turecku připomíná pokerovou hru >

Turecko je pro české podnikatele nepochybně perspektivním trhem, obchodování v této zemi ale přináší nutnost být připraven na řadu více či méně překva-

pujících aspektů. „Je nutné předem každou investici opravdu pečlivě zvážit a také si zjistit co nejvíc informací týkajících se připravovaného obchodu,“ zdůrazňuje ředitel zahraniční kanceláře CzechTrade v Istanbulu.

E15: Hospodářská a finanční krize Turecko zasáhla poměrně významně, objevuje se tam v této souvislosti nějaká příležitost pro české podnikatele?

Podobně jako další země i Turecko řešilo strategii, jak se s propadem ekonomiky vypořádat. V rámci opatření na podporu poptávky na trhu bylo stejně jako v řadě evropských zemí zavedeno dlouho diskutované šrotovné. Dále se centrální orgány rozhodly vydat cestou, kterou sledují i ostatní oblasti ekonomiky, jde o strategii neo-mezování státních investic, i za cenu růstu deficitu státních financí. Z tohoto důvodu, i když soukromá sféra stagnovala, centrální ministerstva dále pokračovala v investicích. Tato strategie tak bezesporu nabídla šanci českým podnikům, zejména těm, které dodávají komponenty pro státní projekty v dopravní infrastruktuře, kam patří například sektor státních železnic. >>>

Foto 7. Petr Topič

> **Tvrdé lokty.** Podle šéfa CzechTrade v Istanbulu stále platí, že dobráci a naivkové nemají v zahraničním obchodě co pohledávat

Neutuchající aktivity bylo možno monitorovat i v oblasti obnovitelných zdrojů energií, kam jako by se krize vůbec nepromítla. Je nesporné, že tento sektor prožívá v současnosti v Turecku zlatá léta.

E15: Podle Businessinfo.cz je nutné případné investice v Turecku pečlivě zvážit a všem aspektům podnikání věnovat podstatně větší pozornost, než by vyžadovala obdobná investice například v členském státě EU nebo v jiné rozvinuté zemi. Co konkrétně znamená ono „věnovat podstatně větší pozornost“?

Jako příklad mohu uvést situaci, kdy jedna česká společnost přenesla výrobu určitých komponentů do Turecka s tím, že se její šance na realizaci prodeje na místním trhu podstatně zvýší a ušetří na levnější pracovní síle. Problémem nebylo založení dceřiné společnosti, proces ustavení firmy později proběhl poměrně hladce. První potíže však vznikly už na hranicích s proclením výrobního zařízení při dovozu, kde česká firma dostala neoprávněně první pokutu od turecké celnice. Další obtíží byla skutečnost, že na polotovary přivážené k dokončení do Turecka, bylo nutno platit cirka dvakrát větší daň z přidané hodnoty, než odpovídala skutečné hodnotě polotovaru. Je nutno si také uvědomit, že založení firmy v Turecku je sice jednoduché, ovšem

legální ukončení trvá téměř jeden rok a náklady, které si za tuto službu vezme místní právníká kancelář, mohou představovat až několik tisíc eur. Proto je třeba každou investici pečlivě zvážit předem a zjistit si veškeré informace ohledně založení, provozu a uzavření společnosti. Nejlepší je k tomuto účelu využít služeb místní prověřené právníké kanceláře, která je schopna upozornit na veškerá rizika. Poměrně rozsáhlé zkušenosti načerpala i naše zahraniční kancelář CzechTrade a ráda se o ně s českými firmami podělí.

E15: Na jaké další zásadní věci byste upozornil?

Pokud chce firma zaměstnávat místní personál, je dobré vědět, jaké se vyplácí odstupné při rozvázání pracovního poměru. Mimoto je třeba si uvědomit, že i přes dobře sepsanou smlouvu může snaha domoci se svých práv u tureckých soudů přinést další nemilou zkušenost. Záleží samozřejmě na formě investování, ale je třeba opravdu dobře rozvážit, zda bude lepší provádět obchodní aktivity prostřednictvím místního zástupce, anebo se vyplatí si založit například dceřinou společnost. Nejhorší alternativou je vlastní kancelář na vlastní náklady bez přítomnosti českého zástupce. Problém při založení místní dceřiné společnosti bych asi neviděl u velkých firem, které mají dostatečné finanční

Foto profimedia.cz 2x

➤

Zelená příležitost. V Turecku se krize nedotkla oblasti obnovitelných zdrojů energií. Tento sektor prožívá v současnosti zlatá léta

zázemí pro konzultace možných alternativ s místní odbornou firmou. K obezřetnosti nabádám zejména menší firmy, pro které placení poradenských firem, daňových poradců a tak dále může představovat velkou zátěž.

E15: Turecký celní systém je opakovaně terčem kritiky za to, že některé celní orgány občas

bez varování požadují dokumenty, které předem nevymáhaly, a povinnost tyto dokumenty předložit není ve vzájemných dohodách zakotvena. Dá se na toto nějak připravit, lze tomu předejít?

Moje vlastní zkušenosti mě vedou k přesvědčení, že turecké celní předpisy jsou velmi složité formulovány. Například když pro stejný

případ importu do Turecka vyžadoval jeden turecký celník určitý dokument a druhý celní úředník zase jiný dokument. V řadě situací se však pravděpodobně nejedná jen o individuální výklad určitého předpisu, ale za problémem na hranicích je možno hledat zcela normální lidský faktor s jeho snahou si vydělat něco navíc k běžnému platu. Jak se bránit těmto nemilým překvapením? Jedním z řešení je, že v kontraktu volíme takovou dodací podmínku, kdy česká strana nezodpovídá za proclení zboží v Turecku a za jeho včasné doručení na místo určení. Myslím si, že turecký přepravce umí podobné situace řešit možná lépe než český přepravce. Případy problémů s proclením českého zboží jsou spíše monitorovány ze strany českého velvyslanectví v Ankaře, které má možnost předkládat špatné zkušenosti přímo Evropské unii. Také Svaz průmyslu a dopravy s tím má zkušenosti a měl by být schopen poskytnout radu, jak se při podobných nepříjemnostech na hranicích zachovat.

E15: Pokud jde o samotná obchodní jednání, Turci prý mají mimořádnou schopnost

➤ **Chybějící znalosti o situaci na trhu vedou k nedosta- tečnému sebevědomí při tvrdém cenovém jednání**

vést je tak, aby dosáhli co nejpříznivějších podmínek, jsou nebývale důslední. Jaká se proti tomu dá použít taktika?

Odpověď je jednoduchá, být stejně urputní, obratní se stejně dobře českého zboží jsou spíše monitorovány ze strany českého velvyslanectví v Ankaře, které má možnost předkládat špatné zkušenosti přímo Evropské unii. Také Svaz průmyslu a dopravy s tím má zkušenosti a měl by být schopen poskytnout radu, jak se při podobných nepříjemnostech na hranicích zachovat.

o čínských cenách a podobně. Je třeba mít připravenou odpovídající reakci. Cenová licitace mi tu někdy připomíná pokerovou hru. Místo toho, aby se na vaší tváři zračil odraz toho, co máte v kartách, byste neměli ani v nejmenším dát najevo, že vám záleží na tom, abyste prodali. To je jedna z taktických chybiček, kterých se zde čeští obchodníci dopouštějí. Touhu prodat dávají příliš okatě najevo, čímž současně naznačují, že jsou ochotni obětovat například i zisk z prodeje.

E15: Co byste doporučil těm, kdo nemají dostatek trpělivosti pro tento „pokerový adrenalin“? Mějte pro jednání na „taháku“ připraveny tři až čtyři reakce na možný vývoj situace a také spodní limit ceny, kam až můžete zajít. Při dosažení cenového dna se usmějte, poděkujte a naznačte, že již níže nejdete, a že tedy není proč dále ztrácet čas. Většinou vás partner odejít nenechá, a navíc tím získáte psychologickou výhodu. Jednu praktickou zkušenost mi sdělila jedna česká firma. Turecký partner ji nechal odjet na hotel a přijel pro ni až v den odletu.

Potom ale již poměrně rychle došlo k dohodě.

E15: Součástí turecké mentality je také často slíbit něco, co pak nelze splnit. Jak se proti tomu dá bránit?

V Turecku nebývá ve zvyku dávat negativní odpovědi nebo sdělovat partnerovi nepotěšující, nebo přímo zarmocující zprávy. Proto tu velmi často uslyšíte optimistická tvrzení, která ale příliš neodpovídají skutečnosti. Cílem snad ani není dávat zavádějící informace, jen prostě nekazit náladu. Ale pozor, je nutno rozlišovat. Když se například jedná jen o příliš optimistický odhad času příchodu na smluvené místo jednání nebo společnou večeři, potom není na místě rozladění. Vhodnou reakcí by měla být tolerance a dobrá nálada. Něco jiného je ale situace, kdy se jedná o peněžní záležitosti, zde je nutné být velmi opatrný. Zejména pozor na sliby „vy dodáte a my vám potom zaplatíme“ nebo „vy nám nejdříve zaplatíte a my vám potom dodáme“. Na svou důvěřivost už zde doplatilo nemálo českých obchodníků. Stále platí, že dobráci a naivkové nemají v zahraničním obchodě co pohledávat.

➤➤

➤ Turecko

Turecko je v současnosti 15. největší ekonomika na světě z hlediska parity kupní síly. V prvních šesti dekádách existence republikánského zřízení, to znamená mezi roky 1923–1983, země vyznávala spíše kvazistatický přístup, s přísným vládním rozpočtovým plánováním a státními omezeními spolupráce se soukromým sektorem, zahraničního obchodu či přímých zahraničních investic. V roce 1983 však Turecko odstartovalo sérii reform a role soukromého sektoru a trhu narůstala. Zemi ovšem kromě jiného trápil velký a nadále rostoucí veřejný dluh, rozpinající se korupce a vysoká inflace (ta například ještě v roce 2001 dosahovala více než 60 procent) a také makroekonomická volatilita. Po dalších reformách inflace poklesla na „přijatelnou“ úroveň (v roce 2008 dosáhla zhruba deseti procent), snížila se i nezaměstnanost a situace se zlepšila i z hlediska důvěry zahraničních investorů a zahraničních investic. Už v roce 2005 Evropská komise označila Turecko za fungující tržní ekonomiku, ovšem s dodatkem, že je ve střednědobém výhledu nutné zvyšovat konkurenční schopnost hospodářství a důsledně realizovat strukturální reformy.

Turecká ekonomika je stále závislejší na velkých průmyslových městech, většinou soustředěných v západních provinciích země.

Význam tradičního zemědělství naopak klesá, i když zatím je důležitým pilířem turecké ekonomiky. V roce 2007 dosáhl podíl zemědělského sektoru na HDP 8,9 procenta, zatímco průmysl zaujímal 30,8 procenta a služby 59,3 procenta. Zemědělství ovšem stále zaměstnává více než 27 procent obyvatelstva. V posledních dvaceti letech došlo k rychlému růstu v turistickém sektoru, který se stal významnou součástí turecké ekonomiky. Turecko má rozsáhlý a stále rostoucí automobilový průmysl, v roce 2008 bylo šestým největším výrobcem v Evropě a 15. na světě. Je jedním z největších výrobců v oblasti lodního stavitelství na světě. K dalším důležitým sektorům v zemi patří bankovníctví, stavitelství, elektronika, textil, petrochemické produkty, potravinářství a tak dále. Od roku 2006 platí dohoda o celní unii mezi Tureckem a Evropskou unií. Muslimský stát z toho značně těží, jednak od té doby významně zvýšil objem svého exportu do země EU a zároveň se těší stále mohutnějšímu přílivu přímých zahraničních investic. Turecko patří mezi nejvýznamnější obchodní partnery Česka. Objem obchodní výměny mezi oběma zeměmi roste, v posledních pěti letech se obrat zvýšil více než o 80 procent a za rok 2008 dosáhl podle české statistiky 1,78 miliardy amerických dolarů. Zároveň se však výchozí přebytek z roku 2004 ve prospěch ČR změnil v rostoucí pasivní saldo.

Pramen wikipedia, businessinfo.cz

Foto profilmedia.cz

Servis – užitečné informace >

1) Semináře, konference, veletrhy

Exportní akademie CzechTrade:

7. 4. – Praha, Celní předpisy a obchodněpolitická opatření při dovozu a vývozu zboží
6.–7. 4. – Přerov, Obchodní dovednosti
9. 4. – Praha, Sýrie – nové možnosti pro české exportéry (ve spolupráci s MPO)
8. 4. – Zlín, kurz Minimum exportéra, určený zástupcům českých firem. Začíná se seminářem Základy mezinárodního marketingu a marketingová komunikace. Další témata: Financování exportu, Obchodní vyjednávání, Řízení zahraničního obchodu v době světové krize.

Více informací na stránkách exportniakademie.cz

Hospodářská komora ČR:

3. 3. – Praha (Kongresový sál Hospodářské komory České republiky), Kypr a jeho daňové výhody
 – účast zdarma, tel.: 266 721 499, talafus@komora.cz
4. 3. – České Budějovice, Zákoník práce (vznik, změna a skončení pracovního poměru, pracovní poměry na dobu určitou, dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, odměňování za práci, zákon o zaměstnanosti a tak dále)
 – 1080 Kč (1440 Kč pro nečlena JHK), tel.: 387 699 313, vitaskova@jhk.cz

9. 3. – Praha, úřad HK ČR, Diskuzní fórum „Podmínky pro české podnikatele v Ruské federaci“ (současná situace obchodní výměny mezi ČR a RF a hospodářské vztahy, strategie prosazování exportní politiky státu, informace o problematice moderní kombinované dopravy a o celním zatížení zboží, specializované finanční a pojišťovací služby a tak dále)
 – účast zdarma, tel.: 234 668 508, akce@czech.cz
23. 3. – Hradec Králové, Polsko – obchodní partner, včetně prezentace projektu s možností získání 95procentní dotace na odborné poradenství (informace o projektu „Aktivní hospodářský prostor – česko-polské příhraničí“, systém zadávání veřejných zakázek,

daňová problematika, kapitálový trh v Polsku – New Connect, proces privatizace v Polsku)
 – cena 2800 Kč, dotace z projektu 2600 Kč (95 procent), výsledná cena = 140 Kč + DPH, tel: 581 299 728, hkprerov@hkprerov.cz

2) Knihy

Finanční řízení podniku Romana Nývltová, Pavel Marinič, Grada Publishing, 208 stran, 299 Kč

V publikaci vycházející z aktuální podnikové praxe se čtenář seznámí s moderními přístupy, metodami a instrumenty finančního řízení primárně z pohledu základního finančního cíle – tvorby a zvyšování hodnoty podniku pro jeho vlastníky. Autoři popisují rozhodování a postupy v nejdůležitějších oblastech krátkodobého i dlouhodobého finančního řízení s ohledem na zvolenou podnikovou finanční strategii, čas, riziko i klíčové faktory vnějšího prostředí. V základní rovině čtenář také pozná metody hodnocení firemní výkonnosti a oceňování podniku jako celku. Součástí publikace jsou tematické příklady s řešením a studium problematiky usnadňují také shrnutí základních poznatků,

vnější ekonomické rovnováhy a mezinárodního měnového systému. Čtenářům pomohou lépe se orientovat ve složitých problémech současného světa, činit správná rozhodnutí a vyvarovat se zbytečných chyb.

Pravidlo 80/20: Umění dosáhnout co nejlepších výsledků s co nejmenším úsilím

Richard Koch, Management Press, 244 stran, 360 Kč
 Kniha anglického podnikatele a poradce Richarda Kocha se věnuje praktickým aplikacím takzvaného Paretova principu, a to především jako myšlenkového návodu, jak zvýšit efektivnost jedince i organizací. Pravidlo 80/20 podle Kocha říká zejména to, že 80 procent výsledků plyne z pouhých 20 procent vynaložených zdrojů (nebo také že 80 procent vynaložených zdrojů

klíčové pojmy a znalostní i testové otázky včetně řešení uvedené v závěru kapitol.

Mezinárodní ekonomie Pavel Neumann, Pavel Žamberský, Martina Jiráňková, Grada Publishing, 160 stran, 229 Kč

Publikace je určena nejen studentům vysokých škol ekonomického zaměření, ale i široké veřejnosti. Uznávání autoři z VŠE v Praze se v knize soustředí na základní pojmy a vztahy mezinárodní ekonomie, které seznamují zejména s problematikou mezinárodního obchodu, pohybu výrobních faktorů, obchodní politiky, měnového kurzu,

vytváří jen 20 procent veškerých výsledků), a že tedy k dosažení maximálního efektu s minimálními časovými, věcnými (a personálními) náklady stačí soustředit pozornost na ty zdroje, které jsou pro dosažení rozhodující části výsledků skutečně významné. Autor uvádí rozsáhlé množství ilustrativních příkladů nejen z oblasti marketingové segmentace, investování, managementu a podnikání vůbec, ale i ze světa veřejné správy, sociálních služeb, politického systému a samozřejmě i osobního života. Na těchto praktických příkladech Koch ukazuje, jak dosáhnout lepších výsledků s menším vynaložením úsilí, času a zdrojů tím, že se soustředíme právě na těch důležitých 20 procent, která přinášejí 80 procent výsledků.

> Perspektivní obory pro české podnikatele

„Spektrum oborů, kde se daří českým firmám pronikat na turecký trh, se neustále rozšiřuje. Mám pocit, že na ústupu jsou tu spíše naše tradiční vývozní komodity jako sklo, strojírenství a bižuterie. Dřívější tahouni vývozu jsou dnes nahrazováni novými úspěšnými odvětvími. Za všechny perspektivní obory zmíním zejména železniční sektor a kolejové tratě, kde se v nedávné době české firmy několikrát s úspěchem zúčastnily tendrů tureckých státních drah. Turecko v segmentu přepravy zboží i osob realizuje ohromné rozvojové plány. Dalším slibným oborem je sféra obnovitelných zdrojů energií. To je především vodní energetika a také sluneční a větrná energie, kde panuje skutečný boom. Neopomenutelná je také oblast čištění odpadních vod,

úprava pitné vody a likvidace tuhých odpadů, kde má Turecko již jako kandidátská země na členství v EU možnost těžit z předvstupních fondů kandidátských zemí. Ve velmi krátké době budou ve zmíněných oblastech vypsaný k soutěži první projekty, které jsou spolufinancovány z fondu IPA (Instrument for Pre-accession Assistance). Evropská unie prozatím schválila 26 projektů z této samostatné evropské kapitoly a oficiální soutěžní vypsání prvního z nich je již otázkou jen několika následných dní. Pravděpodobně jsou také známy záměry Turecka realizovat výstavbu nových plynovodů a ropovodů. Nejedná se jen o plynovod Nabucco. Již dříve byly s tehdejšími ruským prezidentem Putinem podepsány nové projekty pro Turecko. Českým firmám zde mohou pomoci i dobré reference z jejich působení v Rusku,” upřesňuje ředitel zahraniční kanceláře CzechTrade v Istanbulu Miroslav Kelnar.

E15: Je tedy v současnosti v Turecku platební morálka velkým problémem?

Dnešní situace je v důsledku krize dosti vypjatá. Ať již je na vině prvotní nebo druhotná platební neschopnost, pro zahraničního dodavatele zboží to většinou znamená stejný výsledek. Vznikne platební pohledávka, která se tu vymáhá několik let s velmi nejistým výsledkem. Je třeba se vžít do situace, kdy máte omezené množství peněz a musíte vyplatit své věřitele. Pak se jeví jako velmi logické, že první, koho z nároku vyloučíte, je zahraniční firma. Je totiž jasné, že pro ni bude velmi složité uplatňovat u tureckého soudu

svoji pohledávku. Jen pro ilustraci: znamená to mít tureckého právníka, nechat příslušné dokumenty přeložit do turečtiny a vybavit je superlegalizací nebo apostilem. K tomu uzavření smlouvy s advokátní kanceláří, její opatření vaším zplnomocněním k zastupování a podobně. Čím menší je dlužná částka, tím větší je pravděpodobnost, že se věřitel po zjištění obtížnosti procesu přeshraničního vymáhání pohledávky částky vzdá dobrovolně. Takže ještě před podstoupením rizika nezaplacení pohledávky i zde doporučuji seznámit se nejdříve s náležitostmi, které vyžaduje turecký soud ještě před tím, než se začne případnou žalobou seriózně zabývat.

E15: Co byste obecně řekl o přístupu českých podnikatelů ve snaze uspět na tureckém trhu? Jaké největší chyby dělají a jak by je měli odstranit či alespoň zmenšit?

Hlavní rezervou na straně českých obchodníků je podle mého mínění skutečnost, že české firmy přicházejí do teritoria nedostatečně vybaveny informacemi o situaci na trhu a bez patřičné obeznamenosti s konkurencí a cenami. Chybějící znalosti o situaci na trhu poté vedou k nedostatečnému sebevědomí při tvrdém cenovém jednání. Složitě se samozřejmě odrážejí argumenty klienta o vysoké ceně nabízeného produktu, když česká firma není schopna sama posoudit, zda jsou

argumenty pokládané na stůl potenciálním kupujícím pravdivé, anebo se jedná jen o hru falešnými kartami. V této situaci má turecký partner psychologickou převahu, které samozřejmě náležitě využívá při snaze stlačit ceny prodejce. Nemyslím tím, aby si české firmy zadávaly zpracování drahých analýz trhu od místních konzultačních firem, ale pokud česká firma jede na první jednání do teritoria a nepřečte si ani teritoriální informaci na stránkách portálu Businessinfo.cz, je to pro mě výraz naprostého podcenění schopností tureckých obchodníků. Nalezení vhodného místního partnera je přitom ten správný klíč, který odemýká obchodní příležitosti v tomto teritoriu.

< Martin Zika

Založte firmu bez starostí

Bez shánění razítek

Bez front na úřadech

Bez vyplňování dokumentů

www.spolecnostionline.cz

volejte 800 333 456